

Standardy Ochrony Małoletnich
w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii „Dom Matki
Antoniny Mirskiej”
oraz w Szkole Branżowej I Stopnia
im. Matki Antoniny Mirskiej w Przemyślu

Przemyśl, 2024 r.

Opieka nad młodzieżą zawsze musi być związana z troską o ich integralny i pełny rozwój, dobro duchowe, psychiczne i fizyczne. Przyrodzona i niezbywalna godność człowieka, objawiona w prawie Bożym i strzeżona przez prawo kościelne i państwowe, winna stanowić źródło i gwarancję bezpieczeństwa każdej wychowance/uczennicy przebywającej w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii „Dom Matki Antoniny Mirskiej” oraz w Szkole Branżowej I Stopnia im. Matki Antoniny Mirskiej w Przemyślu. Wychowanki powierzone naszej opiece chcemy wspierać i chronić przed każdym złem. Niniejszy dokument, określa normy i zasady sprzyjające budowaniu środowiska bezpiecznego i przyjaznego młodzieży, a jednocześnie pozwalającego na monitorowanie i eliminowanie wszelkich zagrożeń, względem dobra duchowego, psychicznego i fizycznego małoletnich powierzonych naszej trosce. Bezpieczeństwo i ochrona przed wszelkimi formami przemocy, a zwłaszcza naruszania nietykalności cielesnej, jest szczególnym przedmiotem troski całego personelu naszego ośrodka.

Spis treści

Rozdział 1	
Postanowienia ogólne	6
<i>Podstawowe terminy</i>	6
<i>Cele Standardów Ochrony Małoletnich</i>	8
Rozdział 2	
Zasady bezpiecznej rekrutacji personelu	9
Rozdział 3	
Zasady bezpiecznych relacji personel – wychowanka/uczennica, w tym zachowania niedozwolone	11
Rozdział 4	
Zasady i organizacja pomocy wychowankom/uczennicom w sytuacjach zagrażających ich bezpieczeństwu.	12
Rozdział 5	
Osoby odpowiedzialne za przyjęcie zgłoszenia, dokumentowanie i dalsze działania pomocowe oraz za wszczynanie procedury „Niebieskie Karty”	13
Rozdział 6	
Zasady bezpiecznych relacji wychowanka/uczennica-wychowanka/uczennica, w tym zachowania niedozwolone	14
Rozdział 7	
Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do Internetu	14
Rozdział 8	
Procedury podejmowania interwencji w przypadku ujawnienia działania na szkodę wychowanki oraz ochrony przed treściami szkodliwymi w Internecie a także utrwalonymi w innej formie	16
Rozdział 9	
Zasady ustalania planu wsparcia wychowanki/uczennica po ujawnieniu krzywdzenia	22
Rozdział 10	
Zasady i sposób udostępniania standardów oraz zasad ich aktualizacji personelowi, wychowankom/uczennicom i ich opiekunom.	23
Rozdział 11	
Przepisy końcowe	24
Oświadczenie o znajomości i przestrzeganiu zasad zawartych w Standardach Ochrony Małoletnich	25
Oświadczenie opiekuna małoletniego.....	26
KARTA INTERWENCJI	27
NIEBIESKIE KARTY-	29
Realizacja procedury „Niebieskie Karty”	30
„NIEBIESKA KARTA – A”	32
„NIEBIESKA KARTA – B”	43
Wykaz placówek funkcjonujących na twoim terenie, udzielających pomocy i wsparcia osobom doznającym przemocy domowej.....	46
MONITORING STANDARDÓW Ankieta dla pracowników	47
MONITORING STANDARDÓW Ankieta dla wychowanek/uczennic.....	49
Standardy Ochrony Małoletnich (Wersja skrócona)	57

Akty prawne na podstawie, których oparte są Standardy Ochrony Małoletnich:

1. Ustawa z dnia 13 maja 2016r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (t.j. Dz.U. z 2023r. poz. 1304 ze zm.);
2. Ustawa z dnia 28 lipca 2023r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (t.j. Dz.U. z 2023r. poz. 1606);
3. Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz.U. z 2021r. poz. 1249);
4. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997r. - Kodeks karny (t.j. Dz. U z 2022 r. poz. 1138 ze zm.);
5. Konwencja o Prawach Dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z dnia 20 listopada 1989 r. (t.j. Dz.U. z 1991r. Nr 120 poz. 526 ze zm.);
6. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia z dnia 6 września 2023r. w sprawie procedury "Niebieskie Karty" oraz wzorów formularzy "Niebieska Karta" (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 1870).
7. Akt nominacji biskupa, przełożonego zakonnego (dot. stanowisk kierowniczych placówek prowadzonych przez kościół)

Dyrektor Młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii w Przemyślu z dniem 01.08.2024 r. wprowadza do stosowania Standardy Ochrony Małoletnich w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii w Przemyślu.

Standardy ochrony małoletnich przed krzywdzeniem to cztery zasady, których przyjęcie i wdrożenie sprawia, że dana placówka jest bezpieczna. Wdrożenie standardów oznacza, że każda zatrudniona osoba potrafi zidentyfikować sytuacje, w których bezpieczeństwo wychowanków jest zagrożone. Każdy pracownik wie także jakie działania podjąć, aby zapewnić podopiecznym bezpieczeństwo.

Standard 1 – Placówka opracowała, przyjęła i wdrożyła do realizacji Standardy Ochrony Małoletnich w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii w Przemyślu, które określają:

- a. Zasady bezpiecznej rekrutacji personelu.
- b. Zasady bezpiecznych relacji personel – małoletni, w tym zachowania niedozwolone.
- c. Procedury reagowania na krzywdzenie.
- d. Procedury i osoby odpowiedzialne za przyjęcie zgłoszenia, dokumentowanie i dalsze działania pomocowe.
- e. Zasady bezpiecznych relacji małoletni – małoletni, w tym zachowania niedozwolone.
- f. Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do Internetu.
- g. Procedury ochrony dzieci przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w Internecie, w tym ochrony wizerunku i danych osobowych.
- h. Zasady ustalania planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia.
- i. Zasady upowszechniania i ewaluacji standardów.

Standard 2 – Placówka stosuje zasady bezpiecznej rekrutacji personelu, regularnie szkoli personel ze standardów.

Standard 3 – Placówka wdrożyła i stosuje procedury interwencyjne, które znane są i udostępnione całemu personelowi. Każdy pracownik wie komu należy zgłosić informację o krzywdzeniu małoletniego i kto jest odpowiedzialny za działania interwencyjne. Każdemu pracownikowi ośrodka udostępnione są dane kontaktowe do lokalnych instytucji odpowiedzialnych za przeciwdziałanie i interwencję w przypadku krzywdzenia małoletnich.

Standard 4 – Placówka co najmniej raz na 2 lata monitoruje i w razie konieczności ewaluuje zapisy standardów, konsultując się z personelem, wychowankami i rodzicami oraz je aktualizuje.

Rozdział 1 Postanowienia ogólne

Podstawowe terminy

Ilekcroć w niemniejszych Standardach jest mowa bez bliższego określenia o:

1. **Dyrektorze Młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii/Dyrektorze Szkoły** – należy przez to rozumieć Dyrektora Młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii „Dom Matki Antoniny Mirskiej” w Przemyśle /Dyrektora Szkoły Branżowej I Stopnia im. Matki Antoniny Mirskiej w Przemyśle;
2. **Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii/ Szkole** – należy przez to rozumieć Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii „Dom Matki Antoniny Mirskiej” w Przemyśle/ Szkoła Branżowa I Stopnia im. Matki Antoniny Mirskiej w Przemyśle;
3. **pracowniku/personelu** – należy przez to rozumieć osobę/osoby zatrudnione na podstawie umowy o pracę, umowy o dzieło, umowy zlecenia umowy wolontariackiej w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii „Dom Matki Antoniny Mirskiej” w Przemyśle/Szkole Branżowej I Stopnia im. Matki Antoniny Mirskiej w Przemyśle;
4. **partnerze współpracującym z Zespołem** – należy przez to rozumieć pracodawcę i pracowników, u których uczeń odbywa praktyki; lub osoby wykonujące zadania zlecone na terenie Zespołu na mocy odrębnych przepisów (np. pielęgniarka, higienistka fotograf i inne osoby);
5. **wychowance/uczennicy** – należy przez to rozumieć każdą osobę (również pełnoletnią) przebywającą w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii „Dom Matki Antoniny Mirskiej” w Przemyśle/uczęszczającą do Szkoły Branżowej I Stopnia im. Matki Antoniny Mirskiej w Przemyśle;
6. **małoletnim** – należy przez to rozumieć zgodnie z kodeksem cywilnym osobę od urodzenia do ukończenia 18 roku życia;
7. **opiekunie ucznia** – należy przez to rozumieć osobę uprawnioną do reprezentacji i stanowieniu o małoletnim, w szczególności jego przedstawiciel ustawowy (rodzic, opiekun prawny oraz osoby (podmioty) sprawujące pieczę zastępczą nad uczniem);
8. **przedstawiciel ustawowy** – należy przez to rozumieć rodzica bądź opiekuna posiadającego pełnię władzy rodzicielskiej lub opiekuna prawny (osobę reprezentującą dziecko, ustanowioną przez sąd, w sytuacji, gdy rodzicom nie przysługuje władza rodzicielska lub gdy rodzice nie żyją);
9. **zgodzie opiekuna małoletniego** – należy przez to rozumieć zgodę co najmniej jednego z rodziców małoletniego. Jednak w przypadku braku porozumienia między opiekunami małoletniego należy poinformować ich o konieczności rozstrzygnięcia sprawy przez sąd rodzinny;
10. **krzywdzeniu małoletniego** – należy rozumieć popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę małoletniego przez jakąkolwiek osobę, w tym pracownika MŁODZIEŻOWEGO OŚRODKA SOCJOTERAPII/SZKOŁY lub zagrożenie dobra małoletniego, w tym jego zaniedbywanie. Krzywdzeniem jest:
  - a) **przemoc fizyczna** – jest to celowe uszkodzenie ciała, zadawanie bólu lub groźba uszkodzenia ciała. Skutkiem przemocy fizycznej mogą być m. in. złamania, siniaki,

rany cięte, poparzenia, obrażenia wewnętrzne. Przemoc fizyczna powoduje lub może spowodować utratę zdrowia bądź też zagrażać życiu,

- b) **przemoc emocjonalna** – to powtarzające się poniżanie, upokarzanie i ośmieszanie małoletniego, nieustanna krytyka, wciąganie małoletniego w konflikt osób dorosłych, manipulowanie nim, brak odpowiedniego wsparcia, stawianie małoletniemu wymagań i oczekiwań, którym nie jest on w stanie sprostać,
  - c) **przemoc seksualna** – to angażowanie małoletniego w aktywność seksualną przez osobę dorosłą. Wykorzystywanie seksualne odnosi się do zachowań z kontaktem fizycznym (np. dotykanie małoletniego, współżycie z małoletnim) oraz zachowania bez kontaktu fizycznego (np. pokazywanie małoletniemu materiałów pornograficznych, podglądanie, ekshibicjonizm),
  - d) **przemoc ekonomiczna** – to niezapewnianie odpowiednich warunków do rozwoju dziecka, m.in. odpowiedniego odżywiania, ubrania, potrzeb edukacyjnych czy schronienia, w ramach środków dostępnych rodzicom lub opiekunom. Jest to jedna z form zaniedbania,
  - e) **zaniedbywanie** – to niezaspokajanie podstawowych potrzeb materialnych i emocjonalnych małoletniego przez rodzica lub opiekuna prawnego, niezapewnienie mu odpowiedniego jedzenia, ubrań, schronienia, opieki medycznej, bezpieczeństwa, braku dozoru nad wypełnianiem obowiązku szkolnego;
11. **dane osobowe wychowanki/uczennicy** – należy przez to rozumieć wszelkie informacje umożliwiające identyfikację wychowanki/uczennicy **MŁODZIEŻOWEGO OŚRODKA SOCJOTERAPII „DOM MATKI ANTONINY MIRSKIEJ”** w Przemyślu oraz **SZKOŁY BRANŻOWEJ I STOPNIA im. Matki Antoniny Mirskiej** w Przemyślu;
12. **osobach odpowiedzialnych za Standardy Ochrony Małoletnich** – należy przez to rozumieć wyznaczonych przez Dyrektora Młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii „Dom Matki Antoniny Mirskiej” w Przemyślu oraz Dyrektora Szkoły Branżowej I Stopnia im. Matki Antoniny Mirskiej w Przemyślu, pracowników sprawujących nadzór nad realizacją niniejszych Standardów;
13. **osobie odpowiedzialnej za Internet** – należy przez to rozumieć wyznaczonego przez Dyrektora Młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii „Dom Matki Antoniny Mirskiej” w Przemyślu, Dyrektora SZKOŁY BRANŻOWEJ I STOPNIA im. Matki Antoniny Mirskiej w Przemyślu oraz pracownika, sprawującego nadzór nad korzystaniem z Internetu przez uczniów na terenie Szkoły Branżowej I Stopnia im. Matki Antoniny Mirskiej w Przemyślu oraz Młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii „Dom Matki Antoniny Mirskiej” w Przemyślu oraz nad bezpieczeństwem małoletnich w Internecie.

Cele Standardów Ochrony Małoletnich

Celem Standardów Ochrony Małoletnich:

- a) zwrócenie uwagi personelu ośrodka, rodziców i podmiotów współpracujących na konieczność podejmowania wzmożonych działań na rzecz ochrony wychowanek/uczennic przed krzywdzeniem;
  - b) określenie zakresu obowiązków przedstawicieli ośrodka w działaniach podejmowanych na rzecz ochrony wychowanek przed krzywdzeniem;
  - c) wypracowanie adekwatnej procedury do wykorzystania podczas interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia wychowanek/uczennic;
  - d) wprowadzenie wzmożonej działalności wychowawczo - profilaktycznej w zakresie zapewnienia ochrony wychowanek/uczennic przed przemocą.
1. Personel ośrodka w ramach wykonywanych obowiązków zwraca uwagę na czynniki ryzyka krzywdzenia wychowanek/uczennic, monitoruje sytuację i dobrostan podopiecznych oraz stosuje zasady określone w standardach.
  2. Niedopuszczalne jest stosowanie przez personel wobec wychowanek/uczennic jakiegokolwiek formy przemocy.
  3. Ze standardami zapoznawany jest cały personel placówki, a także wychowanki/uczennice i ich rodzice/opiekunowie, zgodnie z procedurami określonymi w treści standardów.
  4. Dyrektor ośrodka wyznacza Zespół do spraw standardów jako osoby odpowiedzialne za monitorowanie realizacji standardów, reagowanie na sygnały ich naruszenia, ewaluowanie i modyfikowanie zapisów standardów i prowadzenie rejestru interwencji i zgłoszeń - „Rejestr zdarzeń zagrażających bezpieczeństwu wychowanek/uczennic”.
  5. Za monitoring bezpieczeństwa urządzeń teleinformatycznych z dostępem do Internetu Dyrektor czyni odpowiedzialnym administratora sieci – nauczyciela informatyki.

Rozdział 2

Zasady bezpiecznej rekrutacji personelu

1. Standardem jest rekrutacja pracowników pedagogicznych i niepedagogicznych odbywająca się zgodnie z zasadami bezpiecznej rekrutacji, a pracodawca dąży do jak najlepszej weryfikacji kwalifikacji kandydata, w tym stosunek do wartości podzielanych przez placówkę, takich jak ochrona praw dzieci i szacunek do ich godności.
2. Dyrektor ośrodka dba, aby osoby w niej zatrudnione – zarówno pracownicy pedagogiczni, jak i niepedagogiczni, w tym osoby pracujące na podstawie umowy - zlecenia oraz wolontariusze i praktykanci, posiadały odpowiednie kwalifikacje do pracy z podopiecznymi oraz nie stanowiły dla nich zagrożenia.
3. W każdym przypadku placówka musi posiadać dane pozwalające zidentyfikować osobę przez nią zatrudnioną, niezależnie od podstawy zatrudnienia, tj., imię (imiona) i nazwisko, datę urodzenia oraz dane kontaktowe osoby zatrudnianej.
4. Zgodnie z art. 21 *Ustawy o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępstwami na tle seksualnym* osoba zatrudniająca przed zawarciem umowy sprawdza kandydata w Rejestrze Sprawców Przystępstw na Tle Seksualnym¹ (rejestr z dostępem ograniczonym) oraz w Rejestrze osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw wyjaśniania przypadków czynności skierowanych przeciwko wolności seksualnej i obyczajności wobec małoletniego poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze (dostęp: rps.ms.gov.pl, po założeniu profilu placówki). Sprawdzenie w rejestrze sprawców dokumentuje się wydrukiem informacji zwrotnej wygenerowanej z Rejestru, a figurowanie w Rejestrze wyklucza możliwość zatrudnienia kandydata.
5. Pracodawca jest zobowiązany do domagania się od osoby zatrudnianej lub od innej osoby (wolontariusza, praktykanta i in.) przed dopuszczeniem do wykonywania czynności z małoletnimi w placówce, zaświadczenia z Krajowego Rejestru Karnego² o niekaralności w zakresie przestępstw określonych w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego³ oraz w *Ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii*.
6. Kandydat/kandydatka składa zaświadczenie o niekaralności z Krajowego Rejestru Karnego.
7. Jeżeli osoba posiada obywatelstwo inne niż polskie przedkłada pracodawcy:
  - a) informację z rejestru karnego państwa którego jest obywatelem, uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi, bądź

¹ Aby sprawdzić osobę w Rejestrze Sprawców Przystępstw na Tle Seksualnym potrzebne są następujące dane kandydata/-tki: imię i nazwisko; data urodzenia; PESEL; nazwisko rodowe; imię ojca; imię matki.

² Zaświadczenia z KRK można domagać się wyłącznie w przypadkach, gdy przepisy prawa wprost wskazują, że pracowników w zawodach lub na danych stanowiskach obowiązuje wymóg niekaralności - Wymóg niekaralności obowiązuje m.in. nauczycieli, w tym nauczycieli zatrudnionych w placówkach publicznych oraz niepublicznych. Z kolei ustawa o pracownikach samorządowych nie nakłada obowiązku przedstawienia informacji z KRK przed nawiązaniem stosunku pracy.

³ Dotyczy przestępstw przeciwko życiu i zdrowiu, przeciwko wolności seksualnej i obyczajności, handlu ludźmi, znęcania się.

informację z rejestru karnego, jeżeli prawo tego państwa nie przewiduje wydawania informacji dla w/w celów;

- b) pod rygorem odpowiedzialności karnej, oświadczenie o państwie/ach zamieszkiwania w ciągu ostatnich 20 lat, innych niż Rzeczypospolita Polska i państwo obywatelstwa.
  - c) jeżeli mieszkała w innych państwach w ciągu 20 lat niż Rzeczypospolita Polska i państwo obywatelstwa, informację z rejestrów karnych tych państw uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi.
8. Dopuszczalne jest przedłożenie przez kandydata/kę pod rygorem odpowiedzialności karnej oświadczenia, że prawo danego państwa nie przewiduje wydawania informacji o niekaralności i/lub nie prowadzi rejestru karnego oraz oświadczenia, że nie był/a w tym państwie prawomocnie skazany/a.
9. zawieraniu oświadczeń pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia świadczy zawarta w ich treści klauzula „Jestem świadomy/a odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”, która zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.
10. Oświadczenia, wydruki z rejestrów i zaświadczenia z KRK dołączane są do części A akt osobowych pracownika lub do dokumentacji wolontariusza/ praktykanta. W przypadku danych z Rejestru osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw wyjaśniania przypadków czynności skierowanych przeciwko wolności seksualnej i obyczajności wobec małoletniego poniżej 15 lat, wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze, wystarczającym jest wydruk strony internetowej, na której widnieje komunikat, że sprawdzana osoba nie figuruje w Rejestrze.

Rozdział 3

Zasady bezpiecznych relacji personel – wychowanka/uczennica, w tym zachowania niedozwolone

1. Zasady bezpiecznych relacji personelu Młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii/Szkoły z jego wychowankami/uczennicami:
  - a) podstawową zasadą wszystkich czynności podejmowanych przez personel Młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii/Szkoły jest działanie dla dobra wychowanki/uczennicy i w jej interesie. Personel traktuje wychowankę/uczennicę z szacunkiem oraz uwzględnia jej godność i potrzeby. Niedopuszczalne jest stosowanie przemocy wobec wychowanki/uczennicy w jakiegokolwiek formie;
  - b) zasady bezpiecznych relacji personelu z wychowankami/uczennicami obowiązują wszystkich pracowników, stażystów i wolontariuszy;
  - c) znajomość i zaakceptowanie zasad są potwierdzone podpisaniem oświadczenia, którego wzór stanowi **załącznik nr 1** do niniejszych Standardów.
2. Pracownik Młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii/Szkoły zobowiązany jest do utrzymywania profesjonalnej relacji z wychowankami/uczennicami i każdorazowego rozważenia, czy jego reakcja, komunikat bądź działanie wobec wychowanki/uczennicy są odpowiednie do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i sprawiedliwe wobec innych wychowanek/uczennic.
3. Wychowawcy grup/oddziałów klasowych zobowiązani są do zapoznania wychowanek/uczennic ze Standardami Ochrony Małoletnich, które obowiązują w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii/Szkole.
4. W przypadku, kiedy pracownik zauważy niepokojące zachowanie lub sytuację, zobowiązany jest postępować zgodnie z procedurami zawartymi w dokumentach:
5. „Procedury podejmowania interwencji w przypadku ujawnienia działania na szkodę wychowanki/uczennicy”.
6. „Procedury postępowania pracowników pedagogicznych w sytuacjach kryzysowych”.
7. Nie wolno zapraszać wychowanek/uczennic do swojego miejsca zamieszkania, spotkania z wychowanką/uczennicą lub też jej opiekunem powinny odbywać się na terenie Młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii/Szkoły.

Szczegółowe zasady bezpiecznych relacji personel - wychowanka/uczennica zawarte są w załączniku nr 7.

Rozdział 4

Zasady i organizacja pomocy wychowankom/uczennicom w sytuacjach zagrażających ich bezpieczeństwu.

1. Standardem w ośrodku jest:
  - a) przeszkolenie wszystkich pracowników w obszarze prawnego i społecznego obowiązku zawiadamiania instytucji o możliwości popełnienia przestępstwa, ze szczególnym uwzględnieniem przestępstw na szkodę małoletnich; w zakresie roli pracowników oświaty w przeciwdziałaniu przemocy domowej oraz w zakresie rozpoznawania czynników ryzyka krzywdzenia wychowanek;
  - b) udostępnienie wszystkim pracownikom wykazu danych adresowych lokalnych placówek pomocowych, zajmujących się ochroną dzieci oraz zapewniających pomoc w sytuacji zagrożenia życia lub zdrowia i współpraca z tymi instytucjami (tj. ośrodek pomocy społecznej, dzielnicowy, centra pomocy dziecku, ośrodki wsparcia, organizacje pozarządowe, Policja, sąd rodzinny, centrum interwencji kryzysowej, placówki ochrony zdrowia, itp.);
  - c) prowadzenie przez Zespół wskazany w rozdziale 1 ust. 5 standardów „Rejestr zdarzeń zagrażających bezpieczeństwu wychowanek/uczennic”
  - d) sporządzanie przez pracowników ośrodka notatek służbowych w sytuacjach zagrażających dobru wychowanek/uczennic.
2. Na potrzeby standardów opracowano „Procedury podejmowania interwencji w przypadku ujawnienia działania na szkodę wychowanki/uczennicy” w formie:
  - a) przemocy rówieśniczej;
  - b) przemocy domowej;
  - c) działania na szkodę dziecka przez pracownika ośrodka;
  - d) molestowania seksualnego;
  - e) cyberprzemocy.
3. Organizowane są oddziaływania profilaktyczne w zakresie zapobiegania przemocy, w tym przy współpracy z instytucjami pozaszkolnymi (Policja, straż miejska, organizacje pozarządowe i in.).

Rozdział 5

Osoby odpowiedzialne za przyjęcie zgłoszenia, dokumentowanie i dalsze działania pomocowe oraz za wszczynanie procedury „Niebieskie Karty”

1. Dyrekcja wyznacza Zespół odpowiedzialny za składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę wychowanki/uczennicy oraz zawiadamiania sądu opiekuńczego. Informacja o składzie Zespołu wywieszona jest na tablicy ogłoszeń w ośrodku, w tym w pokoju nauczycielskim/w pokojach wychowawców, w pokoju pedagoga/psychologa i sekretariacie.
2. W przypadku uzyskania przez personel placówki informacji, że wychowanka/uczennica może być krzywdzona, osoba ujawniająca sporządza notatkę służbową z uzyskanej informacji, poczynionych ustaleń i przekazuje uzyskaną informację do wiadomości Zespołu o którym mowa w ust. 1. Dalsze postępowanie realizowane jest zgodnie z procedurami opisanymi w Rozdziale 4.
3. Za wszczynanie procedury „Niebieskie Karty” (wypełnienie formularza „Niebieska Karta – A”) odpowiedzialny jest Zespół wskazany w ust. 1
4. W przypadku ujawnienia zaniedbania przez rodziców/opiekunów, ich niewydolności wychowawczej właściwym jest zawiadomienie sądu rodzinnego, celem wglądu w sytuację rodziny.
5. W przypadku zagrożenia zdrowia lub życia wychowanki/uczennicy, osoba ujawniająca zdarzenie bezzwłocznie dzwoni na numer alarmowy 112.
6. Wszyscy pracownicy ośrodka, którzy w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych uzyskali informację o krzywdzeniu wychowanki/uczennicy lub informacje z tym związane, są zobowiązani do zachowania tych informacji w tajemnicy, poza tymi informacjami, które przekazywane są uprawnionym instytucjom.

Rozdział 6

Zasady bezpiecznych relacji wychowanka/uczennica-wychowanka/uczennica, w tym zachowania niedozwolone

1. Podstawową zasadą relacji między wychowankami/uczennicami jest działanie z szacunkiem, uwzględniające ich godność i potrzeby.
2. Standardem jest tworzenie atmosfery życia szkolnego i ośrodkowego, które promuje tolerancję i poczucie odpowiedzialności za swoje zachowanie.
3. Wychowanki/uczennice angażowane są w działania, w których mają możliwość aktywnego uczestniczenia, podejmowania współdziałania i rozwijania podejścia zespołowego, w tym kształtującego pozytywne relacje z wychowankami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
4. Niedozwolone jest w szczególności:
  - a) stosowanie przemocy w jakiegokolwiek formie;
  - b) używanie wulgarnego, obraźliwego języka;
  - c) upokarzanie, obrażanie, znieważanie innych;
  - d) zachowanie w sposób niestosowny, tj. używanie wulgarnych słów, gestów, żartów, kierowanie obraźliwych uwag, w tym o zabarwieniu seksualnym;
  - e) stosowanie zastraszania i gróźb;
  - f) utrwalanie wizerunku innych wychowanków poprzez nagrywanie (również fonii) i fotografowanie bez uzyskania zgody i w sytuacjach intymnych, mogących zawstydić;
  - g) udostępnianie między wychowankami/uczennicami substancji psychoaktywnych i używanie ich w swoim otoczeniu.

Rozdział 7

Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do Internetu

1. W ośrodku powołana jest funkcja administratora sieci (zgodnie z rozdziałem 1 ust. 6), który odpowiedzialny jest za instalowanie i aktualizowanie programów antywirusowych i zapór sieciowych w celu ochrony systemów przed atakami złośliwego oprogramowania i blokowania na komputerach ośrodka materiałów niedostosowanych do wieku.
2. Infrastruktura sieciowa ośrodka zapewnia dostęp do Internetu personelowi i wychowankom, zarówno w czasie zajęć pod nadzorem pracownika ośrodka, jak i poza nimi, na przeznaczonych do tego komputerach.

3. W przypadku użytkowania sprzętu z dostępem do Internetu pod nadzorem pracownika ośrodka, ma on obowiązek informowania wychowanek o zasadach bezpiecznego korzystania z zasobów internetowych i czuwania nad bezpiecznym korzystaniem z sieci podczas zajęć.
4. W ośrodku prowadzone są działania profilaktyczne z zakresu zasad bezpiecznego korzystania z Internetu.
5. Na terenie ośrodka dostępna jest sieć wifi, zabezpieczona hasłem dostępu.
6. W przypadku znalezienia niebezpiecznych treści administrator sieci stara się ustalić, kto korzystał z komputera w czasie ich wprowadzenia, a swoje ustalenia przekazuje Dyrekcji, która zleca przeprowadzenie z wychowanką/uczennicą rozmowy z psychologiem lub pedagogiem. Jeśli ten uzyska informację, że wychowanka/uczennica jest krzywdzona, podejmuje działania opisane w procedurze ochrony (rozdział 8).

Rozdział 8

Procedury podejmowania interwencji w przypadku ujawnienia działania na szkodę wychowanki oraz ochrony przed treściami szkodliwymi w Internecie a także utrwalonymi w innej formie

I. Przemoc rówieśnicza

Zasady interwencji dla wychowanek/uczennic, będących świadkiem lub ofiarą przemocy rówieśniczej

1. Jak najszybciej należy powiadomić dorosłego pracownika ośrodka, informując także o swoich podejrzeniach, że któraś z wychowanek/uczennic doznaje przemocy.
2. Osobie poszkodowanej powinno się okazać wsparcie poprzez życzliwe słowa, okazywanie empatii i wyrażanie dezaprobaty dla osób stosujących przemoc, absolutnie nie przyłączając się do dokuczania i rozpowszechniania hejtu.

Zasady interwencji podejmowanych przez personel ośrodka

1. Personel placówki bezwzględnie przestrzega zasad ośrodka w zakresie zgłaszania incydentów przemocy. Interwenujący pracownik musi zadbać o bezpieczeństwo wychowanek/uczennic i odseparować je od agresywnej wychowanki/uczennicy, jeśli zdarzenie przemocowe trwa.
2. Ujawniający przemoc pracownik sporządza notatkę opisującą uzyskane informacje lub przebieg zdarzenia, celem przekazania jej osobie odpowiedzialnej za rejestrowanie zdarzeń i realizowanie standardów.
3. O zdarzeniu poinformowany zostaje pedagog/psycholog lub wychowawca, który przeprowadza rozmowę z wychowankami/uczennicami. O zdarzeniu zostają poinformowani rodzice/opiekunowie.
4. W przypadku zdarzenia, w wyniku którego doszło do uszczerbku na zdrowiu, wykorzystania seksualnego i/lub innych zachowań wyczerpujących znamiona przestępstwa ściganego z urzędu, informowana jest dyrekcja, która powiadamia Policję (interwencyjnie, gdy zagrożone jest życie lub zdrowie i/lub gdy rodzice/opiekunowie odmawiają przyjazdu) lub sąd rodzinny (wysłanie zawiadomienia o możliwości popełnienia czynu karalnego/ przestępstwa).
5. W przypadku zdarzenia incydentalnego (popchnięcie, szturchnięcie, ośmieszenie, niestosowny komentarz) wychowawca, pedagog/psycholog wraz z wychowanką/uczennicą i rodzicami/opiekunami, opracowują działania naprawcze i rozważają zastosowanie kary statutowej.

W przypadku kolejnego zdarzenia z udziałem tych samych osób, należy zastosować środek oddziaływania wychowawczego lub powiadomić sąd rodzinny (postępowanie o demoralizację lub wgląd w sytuację rodzinną).

II. Przemoc domowa (krzywdzenie dziecka w rodzinie)

1. W przypadku uzyskania przez pracownika ośrodka podejrzenia, że wychowanka/uczennica jest krzywdzona lub zaniedbywana przez rodziców, ma on obowiązek przekazać tę informację Dyrekcji i sporządzić notatkę służbową. Oznakami przemocy mogą być dostrzeżone przez wychowawców i nauczycieli (zwłaszcza wychowania fizycznego) lub pielęgniarkę szkolną ślady pobicia, unikanie sytuacji odsłaniania ciała przy przebieraniu się, noszenie długich rękawów/nogawek bez względu na warunki pogodowe itp., ale też dostrzegalne zmiany w zachowaniu się wychowanki/uczennicy, w tym sytuacji dydaktycznej (pogorszenie ocen, gorsza frekwencja).
2. Zespół o którym mowa w rozdziale 5 pkt.1, organizuje spotkanie z rodzicami/opiekunami wychowanki, której podejrzenie dotyczy, przekazując im uzyskane informacje, dostępne formy pomocy dla rodziny w kryzysie oraz w przypadku potwierdzenia zgłoszenia, o obowiązku zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia wychowanki/uczennicy do odpowiedniej instytucji (prokuratura/ Policja, sąd rodzinny, procedura „Niebieskie Karty”, ośrodek pomocy społecznej). Spotkanie jest protokołowane przez wychowawcę.
3. Jeśli zgłoszenie potwierdziło się, a sprawcą jest jeden z rodziców/opiekunów, w obecności drugiego z rodziców/opiekunów, innej osoby najbliższej dla małoletniego lub pełnoletniej osobie wskazanej przez wychowankę/uczennicę, Zespół wszczyna procedurę „Niebieskiej Karty”, wypełniając formularz „Niebieska Karta – A”, a formularz „Niebieska Karta – B” przekazuje rodzicowi/opiekunowi, osobie najbliższej lub pełnoletniej osobie wskazanej przez wychowankę. Wypełniony formularz „Niebieska Karta – A” ośrodek niezwłocznie przekazuje przewodniczącemu zespołu interdyscyplinarnego do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w terminie nie później niż 5 dni roboczych od wszczęcia procedury. Kopię wypełnionego formularza pozostawia się w ośrodku.
4. Ponadto Dyrekcja lub osoba wyznaczona (zgodnie z zapisami w Rozdziale 5) może poinformować inną instytucję spośród wskazanych w ust. 2, w zależności od zdiagnozowanego typu przemocy, a dalszy tok postępowania leży w kompetencjach tej instytucji.
5. Całość podjętych działań dokumentowana jest w formie protokołów i notatek służbowych, które udostępnione są na żądanie instytucji prowadzącej postępowanie karne. Przebieg interwencji wpisywany jest w „Rejestr zdarzeń zagrażających bezpieczeństwu wychowanek/uczennic”
6. W sytuacji stwierdzenia, że zgłoszenie jest bezzasadne i nie dochodzi do krzywdzenia Wychowanki/uczennicy, Dyrekcja lub inna osoba uczestnicząca w spotkaniu, o którym mowa w ust.2, sporządza notatkę z zakończenia procedury, przy czym zlecone zostaje dalsze obserwowanie sytuacji wychowanki.
7. W przypadku braku współpracy ze strony rodziców/opiekunów, niewywiązywania się z założeń planu pomocy, unikania kontaktu z pracownikami ośrodka, ośrodek pisemnie wnioskuje do sądu rodzinnego o wgląd w sytuację rodzinną, przekazując poczynione ustalenia.
8. Zespół opracowuje plan wsparcia wychowanki/uczennicy, w którym zawarte zostają wskazania dotyczące podjęcia przez ośrodek działań w celu zapewnienia bezpieczeństwa, oferowane

wychowance/uczennicy i jej rodzicom/opiekunom formy wsparcia psychologiczno - pedagogicznego i informacje o skierowaniu wychowanki/rodziny do specjalisty spoza ośrodka.

9. W przypadku, gdy wychowanka/uczennica doświadcza przemocy ze strony osoby najbliższej z uszczerbkiem na zdrowiu, wykorzystania seksualnego i/lub zagrożone jest jej życie i zdrowie:
  - a) zespół zapewnia bezpieczeństwo wychowance/uczennicy, odseparowuje ją od rodzica/opiekuna podejrzanego o krzywdzenie, jednocześnie alarmowo powiadamiając Policję, w której kompetencjach leży dalsze postępowanie;
  - b) opracowywany jest plan pomocy wychowance/uczennicy zgodnie
  - c) w przypadku otrzymania wniosku o udzielenie informacji o wychowance/uczennicy od uprawnionej przepisami instytucji (sąd rodzinny, sąd karny, Policja, ośrodek pomocy społecznej, zespół interdyscyplinarny, grupa diagnostyczno – pomocowa), Dyrekcja ośrodka jest zobowiązana do przygotowania takiej informacji.

III. Krzywdzenie wychowanki/uczennicy przez pracownika ośrodka

1. Osoba, która uzyskała informację, że wychowanka/uczennica jest krzywdzona przez pracownika ośrodka, przekazuje ją Dyrekcji lub jednemu z członków Zespołu wraz ze sporządzoną notatką służbową.
2. W przypadku, gdy zagrożone jest życie lub zdrowie wychowanki/uczennicy, niezwłocznie przez osobę ujawniającą krzywdzenie powiadamiana jest alarmowo Policja, a w zgłoszeniu podawane są dane osoby zgłaszającej, dane wychowanki/uczennicy oraz dane osoby podejrzanego o krzywdzenie, a także wszystkie znane fakty w sprawie. Osoba zawiadamiająca w tej sytuacji sporządza notatkę ze zdarzenia.
3. Dyrekcja natychmiastowo odsuwa pracownika od wszelkich form kontaktu z wychowankami/uczennicami (nie tylko pokrzywdzoną) do czasu wyjaśnienia sprawy i wzywa osobę, której dotyczy zgłoszenie na rozmowę wyjaśniającą. Z przebiegu rozmowy sporządza się pisemną notatkę.
4. Jeżeli zgłoszono krzywdzenie ze strony Dyrekcji, działania interwencyjne prowadzi Zespół.
5. W przypadku potwierdzenia podejrzeń informuje się o zdarzeniu rodziców/opiekunów wychowanki krzywdzonej oraz pisemnie odpowiednie służby (Policję/ prokuraturę), składając zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa. Opracowywany jest plan wsparcia wychowanki/uczennicy, z którym zapoznawana jest wychowanka/uczennica i jej rodzice/opiekunowie.
6. W przypadku ustalenia, że zachowania pracownika związane są np. ze stosowaniem krzyku w kierunku wychowanki/uczennicy, albo niestosownych komentarzy, Dyrekcja przeprowadza rozmowę dyscyplinującą z pracownikiem, a jeśli nie przyniesie ona skutków, podejmuje się kroki zgodne z kodeksem pracy i innymi przepisami prawa.

IV. Molestowanie seksualne

Czyny zabronione i przepisy chroniące dzieci przed wykorzystywaniem seksualnym to m.in.:

- art. 197 kodeksu karnego (dalej: kk) – zgwałcenie,

- art. 198 kk – wykorzystanie seksualne dziecka na skutek jego bezradności i/lub niepoczytalności,
- art. 199 kk – nadużycie stosunku zależności dziecka od innej osoby lub wykorzystanie krytycznego położenia dziecka w celach seksualnych,
- art. 200 kk – kontakt seksualny z dzieckiem poniżej 15. roku życia,
- art. 200a kk – grooming – nawiązywanie z dzieckiem do 15. roku życia kontaktu przy użyciu nowych technologii w celu spotkania i nakłonienia dziecka do obcowania płciowego lub w celu produkowania bądź utrwalania treści o charakterze pornograficznym za pomocą groźby, wprowadzenia dziecka w błąd, wyzyskania błędu albo wykorzystania jego niezdolności do należytego pojmowania sytuacji,
- art. 202 § 3–5 kk – pornografia z udziałem dzieci.

W sytuacji podejrzenia, że wychowanka/uczennica została pokrzywdzona którymś z wymienionych wyżej przestępstw, należy bezwzględnie zawiadomić organy ścigania o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę dziecka.

Zawiadomienie należy złożyć do instytucji właściwej ze względu na miejsce popełnienia przestępstwa.

Zawiadomienie składa osoba uprawniona do reprezentowania zawiadamiającej instytucji, zgodnie z ustaleniami z Rozdziału 5 standardów.

Złożenie zawiadomienia powinno nastąpić nawet bez uzyskania zgody rodziców/opiekunów pokrzywdzonej wychowanki/uczennicy. Poinformowanie ich o działaniach instytucji zależy od woli instytucji składającej zawiadomienie.

Wcześniej należy zorganizować spotkanie z rodzicami/opiekunami, którego celem będzie poinformowanie o uzyskanych informacjach lub o zaobserwowanych zachowaniach i wypowiedziach wychowanki/uczennicy wskazujących na doświadczenie wykorzystywania seksualnego, a także wskazanie rodzicom/opiekunom miejsc świadczących pomoc osobom pokrzywdzonym przestępstwem.

Rodziców/opiekunów należy poinformować o obowiązku podjęcia interwencji prawnej i wspólnie ustalić plan pomocy wychowance/uczennicy (zapewnienie jej bezpieczeństwa, udzielenie pomocy psychologiczno - pedagogicznej, ewentualne skierowanie do specjalistycznej placówki wsparcia). W sytuacji podejrzenia, że sprawcą wykorzystywania seksualnego wychowanki/uczennicy jest jej rodzic/opiekun, do udziału w spotkaniu powinien być zaproszony rodzic/opiekun niekrzywdzący.

V. Niebezpieczne treści (materiały pornograficzne, promujące nienawiść, rasizm, ksenofobię, przemoc, zachowania autodestrukcyjne)

1. W przypadku zgłoszenia o dostępie do treści nieodpowiednich, administrator sieci ustala okoliczności zdarzenia, podejmując próbę ustalenia sprawcy i świadków incydentu, a także zabezpiecza dowody, konfiguruje zabezpieczenia sieci szkolnej, by na nowo zablokować dostęp do niewłaściwych treści. Z poczynionych ustaleń sporządza Notatkę służbową.
2. Jeśli treści niebezpieczne dotyczą osób niezwiązanych z placówką, Dyrekcja zgłasza zdarzenie odpowiednim służbom (sądowi rodzinnemu lub Policji), przekazując zabezpieczone materiały.

3. Jeśli uczestnikami zdarzenia są wychowanki/uczennice ośrodka/szkoły, ze sprawcą i ofiarą przeprowadzona jest rozmowa (oddzielnie) psychologa lub pedagoga na temat emocji, jakie może budzić materiał, do jakich zachowań zachęca, omówione zostają także konsekwencje zdarzenia wynikających z nieprzestrzegania statutu Młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii.
4. Powiadomieni zostają rodzice/opiekunowie wychowanek/uczennic, których informuje się o poczynionych ustaleniach i dalszych działaniach ośrodka (zastosowane kary statutowe/ środki oddziaływania wychowawczego, powiadomienie organów ścigania, wsparcie psychologiczno - pedagogiczne).
5. Współpraca z organami ścigania lub sądem rodzinnym obligatoryjnie musi zaistnieć w przypadku naruszenia zakazu rozpowszechniania materiałów pornograficznych z udziałem małoletniego (osoby poniżej 18 roku życia – art. 202 § 3 kodeksu karnego) oraz treści propagujących publicznie faszystowski lub inny totalitarny ustrój państwa lub nawołujących do nienawiści na tle różnic narodowościowych, etnicznych, rasowych, wyznaniowych (art. 256 i art. 257 kodeksu karnego).

VI. Ochrona wizerunku

1. Przy przyjęciu wychowanki/uczennicy do ośrodka/szkoły pozyskiwane są pisemne zgody rodziców/opiekunów/pełnoletnich wychowanek na publikację wizerunku na potrzeby dokumentacji fotograficznej działań podejmowanych przez placówkę. W miarę możliwości fotografowane są grupy wychowanek/uczennic, a nie pojedyncze osoby.
2. Zdjęcia i nagrania nie są podpisywane informacjami identyfikującymi wychowanek/uczennicę z imienia i nazwiska.
3. Nośniki zawierające zdjęcia i nagrania wychowanek/uczennic są przechowywane w sposób uniemożliwiający dostęp osobom nieuprawnionym.
4. Niedopuszczalne jest przechowywanie zdjęć i nagrań z wizerunkiem wychowanek/uczennic na nośnikach nieszyfrowanych lub mobilnych.

VII. Naruszenie prywatności

1. Informacja o zagrożeniu naruszeniem prywatności w ośrodku powinna zostać niezwłocznie przekazana administratorowi systemów informatycznych i Dyrekcji, którzy podejmują natychmiastowe działania w celu zabezpieczenia danych i ograniczenia dalszego dostępu do informacji niejawnych. Należy również ustalić okoliczności zdarzenia, poprzez dokładne udokumentowanie pozyskanych informacji.
2. W przypadku poważniejszych zagrożeń i w sytuacji, gdy naruszenie prywatności jest spowodowane przez osoby spoza ośrodka, należy nawiązać współpracę z organami ścigania.

VIII. Cyberprzemoc

1. Wychowanka/uczennica, która stała się ofiarą lub świadkiem cyberprzemocy (wyśmiewania, poniżania uczestników społeczności szkolnej przy użyciu technologii cyfrowych, obraźliwych komentarzy, rozpowszechniania wizerunku, manipulowania zdjęciami itp.) powinna zgłosić sytuację do wychowawcy, wychowawcy klasy, pedagoga/psychologa lub innej zaufanej osoby. Zgłoszenia może dokonać także świadek cyberprzemocy.
2. Przedstawiciel personelu, do którego dotarła informacja próbuje ustalić okoliczności zdarzenia, zebrać dowody w postaci zrzutów ekranu, wiadomości, komentarzy, zdjęć, adresów stron internetowych. Zdarzenie opisuje w notatce służbowej.
3. Zebrane materiały przekazywane są Zespołowi wskazanemu w rozdziale 1 ust. 5, który monitoruje przebieg interwencji.
4. O zdarzeniu poinformowani zostają rodzice/opiekunowie, którzy wspólnie z administratorem sieci oraz z Zespołem ds. standardów ustalają, czy sytuacja wymaga powiadomienia organów ścigania i czy odpowiedzialnym za to będzie rodzic/opiekun czy placówka.
5. Pedagog/psycholog udziela pomocy psychologicznej – pedagogicznej ofierze, wyjaśniając również rolę ośrodka w przeciwdziałaniu zjawisku cyberprzemocy i kolejne etapy postępowania ośrodka.
6. Jeśli sprawcą jest wychowanka/uczennica ośrodka/szkoły, pedagog lub psycholog powinien przeprowadzić z nią rozmowę, w wyniku której ustali, czy istnieją przesłanki do zgłoszenia sprawy do sądu rodzinnego lub Policji (przestępstwa ścigane z urzędu), czy wystarczające będzie zastosowanie kar statutowych/środków oddziaływania wychowawczego.

Rozdział 9

Zasady ustalania planu wsparcia wychowanki/uczennica po ujawnieniu krzywdzenia

1. Celem planu wsparcia jest przede wszystkim:
  - a) zainicjowanie działań interwencyjnych we współpracy z innymi instytucjami, jeśli istnieje taka konieczność;
  - b) współpraca z rodzicami/opiekunami w celu powstrzymania krzywdzenia wychowanki/uczennicy i zapewnienie jej pomocy;
  - c) diagnoza, czy konieczne jest podjęcie działań prawnych;
  - d) objęcie wychowanki/uczennicy pomocą psychologiczno – pedagogiczną na terenie ośrodka/szkoły i pomocą specjalistyczną poza placówką jeśli zaistnieje taka konieczność.
2. W ustalaniu planu wsparcia uczestniczy wychowanka/uczennica, jej rodzice/opiekunowie, wychowawca i Zespół wychowawczy.
3. Działania koordynuje i monitoruje Zespół do spraw realizacji standardów.
4. Plan wsparcia uwzględnia:
  - a) działania interwencyjne, mające na celu zapewnienie wychowankom/uczennicom bezpieczeństwa, w tym zgłaszanie podejrzenia popełnienia przestępstwa do organów ścigania;
  - b) formy wsparcia oferowane przez ośrodek;
  - c) zaproponowane formy specjalistycznej pomocy poza placówką, jeśli istnieje taka potrzeba.
5. Plan wsparcia wychowanki/uczennicy funkcjonuje równolegle z podejmowanymi działaniami interwencyjnymi, a jego naczelną zasadą jest obserwacja wychowanki/uczennicy, zapewnienie jej warunków do uzyskania wielospecjalistycznej pomocy, również pozaośrodkowej, udzielanie wsparcia rodzicom/opiekunom i współpraca międzyinstytucjonalna.
6. Plan wsparcia wychowanki/uczennicy ustalany jest również w sytuacji, gdy inicjatorem działań interwencyjnych jest inna instytucja (procedura „Niebieskie Karty”, uzyskanie informacji o krzywdzeniu od organów ścigania lub sądu itp., współpraca z OPS).
7. Do działań zaktywizowany powinien zostać rodzic/opiekun „niekrzywdzący”, który współpracuje z ośrodkiem w celu powstrzymania sprawcy przemocy i zapewnienia wychowance/uczennicy pomocy poza ośrodkiem. W przypadku krzywdzenia przez oboje rodziców/opiekunów, interwencja polega również na zawiadomieniu sądu rodzinnego i Policji. Działania względem rodziców/opiekunów, w tym sprawdzanie bezpieczeństwa domowników, leżą w kompetencjach tych instytucji.
8. Plan wsparcia wychowanki/uczennicy nie kończy się wraz z końcem procedury prawnej.

Rozdział 10

Zasady i sposób udostępniania standardów oraz zasad ich aktualizacji personelowi, wychowankom/uczennicom i ich opiekunom.

1. Wszelkie procedury i dokumenty związane z wprowadzeniem standardów są udostępniane personelowi, wychowankom/uczennicom i ich rodzicom/opiekunom. Dokumenty te można znaleźć na stronie internetowej ośrodka pod adresem www.mos-przemysl.pl
2. Standardy Ochrony Małoletnich w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii w Przemyśle – wersja skrócona, stanowiąca załącznik nr 8 do standardów, dostępna jest na tablicy ogłoszeń, w pokoju nauczycielskim, w gabinecie pedagoga/psychologa oraz w pokojach wychowawców w internacie.
3. Każdy pracownik ma obowiązek zapoznać się ze standardami po zawarciu umowy o pracę, a fakt zapoznania się i przyjęcia do stosowania poświadcza podpisem na oświadczeniu stanowiącym załącznik nr 1.
4. Rodzice/opiekunowie wychowanek/uczennic zapoznawani są ze standardami podczas procedury przyjęcia do ośrodka/szkoły oraz podczas zebrania z rodzicami. Zapoznanie się z procedurami rodzic/opiekun potwierdza podpisem na oświadczeniu stanowiącym załącznik nr 2.
5. Wychowanki/uczennice zapoznawane są ze standardami podczas jednych z zajęć z wychowawcą realizowanych w miesiącu wrześniu każdego roku, przy czym pierwsze zapoznanie nastąpi niezwłocznie po opracowaniu i wprowadzeniu standardów, nie później niż w ciągu 30 dni. Za potwierdzenie faktu zaznajomienia się z dokumentami służy lista obecności na zajęciach, podczas których te procedury były omawiane.
6. Pracownicy powołani do pełnienia funkcji zgodnie z zapisami rozdziału 1 ust. 5 - 6, rozdziału 5 ust. 1, rozdziału 7 ust. 1 oraz rozdziału 9 ust. 3, na bieżąco monitorują i okresowo weryfikują zgodność prowadzonych działań z przyjętymi zasadami ochrony dzieci, dokonując co najmniej raz na dwa lata oceny standardów, by dostosować je do aktualnych potrzeb i obowiązujących przepisów. Wnioski z przeprowadzonej oceny są dokumentowane w formie notatek służbowych, a zmiany w standardach wprowadzane są aneksami, po uzyskaniu akceptacji Dyrekcji i po konsultacjach z Radą Pedagogiczną oraz Samorządem Uczniowskim.
7. Zespół, o którym mowa w rozdziale 1 ust. 5 przeprowadza wśród pracowników i wychowanek/uczennic minimum raz na dwa lata ankietę monitorującą poziom realizacji standardów, a następnie dokonuje analizy jakościowej i ilościowej badania ankietowego i sporządza na tej podstawie sprawozdanie z monitoringu. Sprawozdanie przekazywane jest Dyrekcji. Ankiety stanowią odpowiednio Załącznik nr 5 oraz Załącznik nr 6.
8. Wprowadzone zmiany w standardach, zatwierdza i przedstawia pracownikom, rodzicom/opiekunom i wychowankom/uczennicom Dyrekcja.

Rozdział 11

Przepisy końcowe

1. Standardy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia zarządzenia.
2. Ogłoszenie następuje poprzez zamieszczenie Standardów na stronie internetowej ośrodka, wywieszenie na tablicy ogłoszeń w ośrodku, w pokoju nauczycielskim/w pokojach wychowawców, w pokoju pedagoga/psychologa i sekretariacie również w wersji skróconej przeznaczonej dla wychowanek/uczennic.

Załącznik nr 1 do Standardów Ochrony Małoletnich w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii „Dom Matki Antoniny Mirskiej” w Przemyślu oraz w Szkole Branżowej I Stopnia im. Matki Antoniny Mirskiej w Przemyślu

.....
miejsowość, data

**Oświadczenie o znajomości i przestrzeganiu zasad zawartych w
Standardach Ochrony Małoletnich**

**w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii „Dom M. Antoniny Mirskiej” w Przemyślu oraz w Szkole
Branżowej I Stopnia im. Matki Antoniny Mirskiej w Przemyślu**

Ja, ...
nr PESEL.....
oświadczam, że zapoznałam/em się ze Standardami Ochrony Małoletnich
stosowanymi w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii „Dom M. Antoniny
Mirskiej” w Przemyślu oraz w Szkole Branżowej I Stopnia im. Matki
Antoniny Mirskiej w Przemyślu oraz w oraz deklaruję, że będę ich
przestrzegać.

.....
Podpis

Załącznik nr 2 do Standardów Ochrony Małoletnich w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii „Dom Matki Antoniny Mirskiej” w Przemyślu oraz w Szkole Branżowej I Stopnia im. Matki Antoniny Mirskiej w Przemyślu

.....
miejsowość, data

**Oświadczenie opiekuna małoletniego
o zapoznaniu się z obowiązującymi Standardami Ochrony Małoletnich
w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii „Dom M. Antoniny Mirskiej”
w Przemyślu oraz w Szkole Branżowej I Stopnia im. Matki Antoniny Mirskiej
w Przemyślu**

Ja, ...
oświadczam, że zapoznałam/em się ze „Standardami Ochrony Małoletnich”
stosowanymi w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii „Dom M. Antoniny Mirskiej” w
Przemyślu oraz w Szkole Branżowej I Stopnia im. Matki Antoniny Mirskiej w
Przemyślu.

.....
Podpis

KARTA INTERWENCJI
obowiązująca w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii „Dom Matki Antoniny Mirskiej” w Przemyślu oraz w Szkole Branżowej I Stopnia Im. Matki Antoniny Mirskiej w Przemyślu

1. Sposób zgłoszenia:

- pośredni
- bezpośredni

.....
.....
.....
.....

(możliwość szczegółowego opisu)

2. Data przyjęcia zgłoszenia:.....

3. Osoby uczestniczące:

.....
.....
.....

4. Opis przebiegu zdarzenia:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

5. Zabezpieczone dowody:

.....
.....
.....

6. Zastosowane środki wychowawcze, dyscyplinarne, rekomendacje:

.....
.....
.....
.....
.....
.....

7. Plan monitoringu zdarzenia:

.....
.....
.....
.....
.....
.....

Załączniki

Przykładowe załączniki:

1. Notatki z rozmów z uczestnikami zdarzenia.
2. Zrzuty ekranu z dnia.....
3. Treść korespondencji SMS/e-mail.
4. Kopia wniosków/zgłoszeń do sądu rodzinnego/policji.

Opracowanie dokumentacji – zespół w składzie:

.....
.....
.....
.....

NIEBIESKIE KARTY-
procedury realizacji w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii „Dom Matki Antoniny Mirskiej” w Przemyślu oraz w Szkole Branżowej I Stopnia Im. Matki Antoniny Mirskiej w Przemyślu

Procedura "Niebieskie Karty" - przeciwdziałanie przemocy w rodzinie

1. Przemoc w rodzinie to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, a także innych osób wspólnie zamieszkujących lub gospodarujących, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą”.
2. Od 28.09.2023 obowiązują przepisy Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury "Niebieskie Karty" oraz wzorów formularzy "Niebieska Karta" (Dz. U. z 2023 r. poz. 1870).
3. Typy przemocy w rodzinie:
  - 1) przemoc fizyczna;
  - 2) przemoc emocjonalna;
  - 3) zaniedbywanie;
  - 4) wykorzystanie seksualne;
  - 5) małoletni świadkiem przemocy.
4. Procedura „Niebieskie Karty” nakłada na Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii/Szkołę określone zadania w przypadku uzasadnionego podejrzenia o stosowanie wobec wychowanki/uczennicy przemocy domowej, jeżeli np. wychowanka/uczennica: ma ślady przemocy fizycznej – ślady uderzeń, oparzeń, siniaki, rany, często zdarzające się opuchlizny, złamania, zwichnięcia itd.
5. Ma ślady przemocy psychicznej – moczenie, nadmierna potliwość, bóle, zaburzenia mowy związane z napięciem nerwowym itd., Przejawia trudności w nawiązywaniu

kontakty, ma niską samoocenę, wycofanie, lęki, depresję, płaczliwość, zachowania destrukcyjne, agresję, apatię, nieufność, uzależnianie się od innych, zastraszenie, unikanie rozmów itd.

6. Ma brudny strój, nieodpowiedni do pory roku, rozwój, wzrost i wagę nieadekwatne do wieku, nie korzysta z pomocy lekarza mimo przewlekłej choroby itd. Karta stanowi ważny element w walce z przemocą w rodzinie, ponieważ dokumentuje sytuacje pokrzywdzonego wychowanki/uczennicy i stanowi dowód w postępowaniu przygotowawczym i ewentualnej sprawie karnej o znęcanie się.
7. Rozpoznanie przemocy w rodzinie i wypełnienie „Niebieskie Karty” to początek procesu wspierania ofiary przemocy.
8. Podejmowanie interwencji wobec rodziny dotkniętej przemocą odbywające się na podstawie procedury „Niebieskie karty” nie wymaga zgody uczennicy/ wychowanki dotkniętej przemocą.
9. Wszczęcie procedury na terenie Młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii /Szkoły następuje przez wypełnienie formularza „Niebieska Karta - A ” w obecności wychowanki/uczennicy, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie. Wszczynając procedurę, podejmuje się działania interwencyjne mające na celu zapewnienie bezpieczeństwa takiej wychowance/ uczennicy.

Realizacja procedury „Niebieskie Karty”

1. „Niebieskie Karty” zakłada pracownik, który stwierdza, że w rodzinie wychowanki/uczennicy dochodzi do przemocy (decyzję o założeniu „Niebieskie Karty” podejmuje się po konsultacjach oraz w porozumieniu z zespołem wychowawczym).
2. Wszczęcie procedury następuje poprzez wypełnienie formularza „Niebieska Karta - A ” w obecności osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie.
3. W przypadku podejrzenia stosowania przemocy w rodzinie wobec niepełnoletniej wychowanki/uczennicy, czynności podejmowane i realizowane w ramach procedury, przeprowadza się w obecności rodzica, opiekuna prawnego lub faktycznego.
4. Jeżeli osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie wobec małoletniej są rodzice, opiekunowie prawni lub faktyczni, działania z udziałem wychowanki/uczennicy przeprowadza się w obecności pełnoletniej osoby najbliższej.
5. Działania z udziałem wychowanki/uczennicy, co do którego istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, powinny być prowadzone w miarę

możliwości w obecności pedagoga lub psychologa.

6. Po wypełnieniu formularza „Niebieska Karta - A ” osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, przekazuje się formularz „Niebieska Karta - B ”
7. W przypadku, gdy przemoc w rodzinie dotyczy niepełnoletniej wychowanki/uczennicy, formularz „Niebieska Karta - B ” przekazuje się rodzicowi, opiekunowi prawnemu lub faktycznemu albo osobie, która zgłosiła podejrzenie stosowania przemocy w rodzinie (formularza „Niebieska Karta - B ” nie przekazuje się osobie, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie).
8. Wypełniony formularz „Niebieska Karta – A” niezwłocznie, nie później niż w terminie 5 dni roboczych od dnia wszczęcia procedury, przekazuje się do zespołu interdyscyplinarnego.

„NIEBIESKA KARTA – A”

w związku z powzięciem uzasadnionego podejrzenia stosowania przemocy domowej lub w wyniku zgłoszenia przez świadka przemocy domowej ustala się, co następuje:

I. Dane osoby/osób doznających przemocy domowej

Dane	Osoba 1 doznająca przemocy domowej	Osoba 2 doznająca przemocy domowej	Osoba 3 doznająca przemocy domowej
Małoletni (Tak/Nie)			
Imię i nazwisko			
Imiona rodziców			
Wiek			
PESEL			
Nazwa i adres miejsca pracy/nazwa i adres placówki oświatowej do której uczęszcza małoletni			
Adres miejsca zamieszkania			
Kod pocztowy			
Miejscowość			
Gmina			
Województwo			
Ulica			
Nr domu/ nr lokalu			
Telefon lub adres e-mail			
Adres miejsca pobytu (jeżeli jest inny niż adres miejsca zamieszkania)			
Kod pocztowy			
Miejscowość			

Gmina			
Województwo			
Ulica			
Nr domu/ nr lokalu			
Stosunek pokrewieństwa, powinowactwa lub rodzaj relacji z osobą stosującą przemoc domową (np. żona, partner, były partner, córka, pasierb, matka, teść)			

Uwaga! W przypadku większej niż 3 liczby osób doznających przemocy dołącz kolejną kartę zawierającą Tabelę I

II. Liczba małoletnich w środowisku domowym, u którym podejrzewa się stosowanie przemocy domowej.....

III. Dane osoby/osób stosujących przemoc domową

	Osoba 1 stosująca przemoc domową	Osoba 2 stosująca przemoc domową
Dane		
Imię i nazwisko		
Imiona rodziców		
Wiek		
PESEL ²⁾		
Adres miejsca zamieszkania:		
Kod pocztowy		
Miejscowość		
Gmina		
Województwo		
Ulica		
Nr domu/nr lokalu		
Telefon lub adres e-mail		
Adres miejsca pobytu (jeżeli jest inny niż adres miejsca zamieszkania):		
Kod pocztowy		
Miejscowość		

Gmina		
Województwo		
Ulica		
Nr domu/nr lokalu		
Sytuacja zawodowa, w tym nazwa i adres miejsca pracy		
Stosunek pokrewieństwa, powinowactwa lub rodzaj relacji z osobą doznającą przemocy domowej: (np. żona, była żona, partner, były partner, córka, pasierb, matka, teść)¹⁾		

IV. Czy osoba stosująca przemoc domową zachowywała się w następujący sposób (zaznacz w odpowiednim miejscu znak x):

Osoby/formy przemocy domowej	Osoba 1 stosująca przemoc			Osoba 2 stosująca przemoc		
	wobec Osoby 1 doznającej przemocy	wobec Osoby 2 doznającej przemocy	wobec Osoby 3 doznającej przemocy	wobec Osoby 1 doznającej przemocy	wobec Osoby 2 doznającej przemocy	wobec Osoby 3 doznającej przemocy
Przemoc fizyczna³⁾ <i>bicie, szarpanie, kopanie, duszenie, popychanie, obezwładnianie, i inne (wymień jakie)</i>						
Przemoc psychiczna³⁾ <i>izolowanie, wyzywanie, ośmieszanie, grożenie, krytykowanie, poniżanie i inne (wymień jakie)</i>						

<p>Przemoc seksualna³⁾ zmuszanie do obcowania płciowego, innych czynności seksualnych i inne (wymień jakie)</p>						
<p>Przemoc ekonomiczna³⁾ nielożenie na utrzymanie osób, wobec których istnieje taki obowiązek, niezaspokajanie potrzeb materialnych, niszczenie rzeczy osobistych, demolowanie mieszkania, wynoszenie sprzętów domowych oraz ich sprzedawanie i inne (wymień jakie)</p>						
<p>Przemoc za pomocą środków komunikacji elektronicznej³⁾ wyzywanie, straszenie, poniżanie osoby w Internecie lub przy użyciu telefonu, robienie jej zdjęcia lub rejestrowanie filmów bez jej zgody, publikowanie w Internecie lub rozsyłanie telefonem zdjęć, filmów lub tekstów, które ją obrażają lub ośmieszają, i inne (wymień jakie)</p>						
<p>Inne³⁾ zaniedbanie, niezaspokojenie podstawowych potrzeb biologicznych, psychicznych i innych, niszczenie rzeczy osobistych, demolowanie mieszkania, wynoszenie sprzętów domowych i ich sprzedawanie, pozostawianie bez opieki osoby, która z powodu choroby, niepełnosprawności lub wieku nie może samodzielnie zaspokoić swoich potrzeb, zmuszanie do picia alkoholu, zmuszanie do zażywania środków odurzających, substancji psychotropowych lub leków i inne. (wymień jakie)</p>						

V. Czy osoba doznająca przemocy domowej odniosła uszkodzenia ciała? (tak/nie)¹⁾

Osoba 1 doznająca przemocy	Osoba 2 doznająca przemocy	Osoba 3 doznająca przemocy

Uwaga! W przypadku większej niż 3 liczby osób doznających przemocy dołącz kolejną kartę zawierającą Tabelę V

VI. Czy w środowisku domowym była w przeszłości realizowana procedura „niebieskie karty”?

tak (kiedy? .....gdzie? .....) nie nie ustalono

VII. Czy w środowisku domowym aktualnie jest realizowana procedura „Niebieskie Karty”?

tak nie nie ustalono

VIII. CZY OSOBA STOSUJĄCA PRZEMOC DOMOWĄ POSIADA BROŃ PALNĄ?

tak nie nie ustalono

IX. CZY OSOBA DOZNAJĄCA PRZEMOCY DOMOWEJ CZUJE SIĘ BEZPIECZNIE? (TAK/NIE)¹⁾

Osoba 1 doznająca przemocy	Osoba 2 doznająca przemocy	Osoba 3 doznająca przemocy

Uwaga! W przypadku większej niż 3 liczby osób doznających przemocy dołącz kolejną kartę zawierającą Tabelę IX

X. ŚWIADKOWIE STOSOWANIA PRZEMOCY DOMOWEJ

ustalono – wypełnij tabelę nie ustalono

Dane	Świadek 1	Świadek 2	Świadek 3
Imię i nazwisko			
Wiek			
<i>Adres miejsca zamieszkania:</i>			
Kod pocztowy			
Miejscowość			
Gmina			
Województwo			
Ulica			
Nr domu/nr lokalu			
Telefon lub adres e- mail			
<i>Stosunek świadka do osób, wobec których są podejmowane działania w ramach procedury „Niebieskie Karty” (np. członek rodziny, osoba obca)¹⁾</i>			

XI. DZIAŁANIA INTERWENCYJNE PODJĘTE WOBEC OSOBY STOSUJĄCEJ PRZEMOC DOMOWĄ (zaznacz w odpowiednim miejscu znak X):

Działanie	Osoba 1 stosująca przemoc	Osoba 2 stosująca przemoc
Badanie na zawartość alkoholu (wynik)		
Doprowadzenie do wytrzeźwienia		
Doprowadzenie do policyjnego pomieszczenia dla osób zatrzymanych	na podstawie art. 15a ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2023 r. poz. 171, z późn. zm.)	
	na podstawie art. 244 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 1375, z późn. zm.)	
Zatrzymanie w izbie zatrzymań jednostki organizacyjnej Żandarmerii Wojskowej		
Powiadomienie organów ścigania		
Wydanie nakazu natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia		
Wydanie zakazu zbliżania się do wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia		
Zakaz zbliżania się osoby stosującej przemoc domową do osoby dotkniętej taką przemocą na określonej w metrach odległość		
Zakaz kontaktowania się z osobą dotkniętą przemocą domową		

Zakaz wstępu i przebywania osoby stosującej przemoc na terenie szkoły, placówki oświatowej, opiekuńczej i artystycznej, do których uczęszcza osoba dotknięta przemocą domową		
Zakaz wstępu i przebywania osoby stosującej przemoc w miejscach pracy osoby doznającej przemocy domowej		
Zawiadomienie komórki organizacyjnej Policji, właściwej w sprawach wydawania pozwolenia na broń, o wszczęciu procedury „Niebieskie Karty”		
Odebranie broni palnej, amunicji oraz dokumentów potwierdzających legalność posiadania broni		
Poinformowanie o prawnokarnych konsekwencjach stosowania przemocy domowej		
Inne (wymień jakie?)		

XII. Działania interwencyjne podjęte wobec osoby doznającej przemocy domowej (zaznacz w odpowiednim miejscu znak x):

Działanie	Osoba 1 doznająca przemocy	Osoba 2 doznająca przemocy	Osoba 3 doznająca przemocy
Udzielono pomocy ambulatoryjnej			
Przyjęto na leczenie szpitalne			
Wydano zaświadczenie o przyczynach i rodzaju uszkodzeń ciała			
Zapewniono schronienie w placówce całodobowej			

Zabezpieczono małoletniego w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia			
Powiadomiono sąd rodzinny o sytuacji małoletniego			
Przekazanie formularza „Niebieska Karta – B”			
Inne (wymień jakie?)			

XIII. DODATKOWE INFORMACJE

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

XIV. Wszczęcie procedury „Niebieskie Karty” nastąpiło przez (zaznacz w odpowiednim miejscu znak X):

Pracownika socjalnego jednostki organizacyjnej pomocy społecznej	
Funkcjonariusza Policji	
Żołnierza Żandarmerii Wojskowej	
Pracownika socjalnego specjalistycznego ośrodka wsparcia dla osób doznających przemocy domowej	
Asystenta rodziny	
Nauczyciela	
Osobę wykonującą zawód medyczny, w tym lekarza, pielęgniarkę, położną lub ratownika medycznego	

Przedstawiciela gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych	
Pedagoga, psychologa lub terapeuty, będących przedstawicielami podmiotów, o których mowa w art. 9a ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej	

.....
imię i nazwisko oraz czytelny podpis osoby wypełniającej formularz „Niebieska Karta – A”

.....
(data wpływu formularza, podpis członka Zespołu Interdyscyplinarnego)

¹⁾ wpisać właściwe

²⁾ numer PESEL wpisuje się, o ile danej osobie numer taki został nadany. W przypadku braku numeru PESEL jest konieczne podanie innych danych identyfikujących osobę

³⁾ podkreślić rodzaje zachowań

„NIEBIESKA KARTA – B”

Informacja dla osób doznających przemocy domowej co to jest procedura „niebieskie karty”?

Są to różne działania podejmowane w sytuacji podejrzenia lub stwierdzenia stosowania przemocy domowej na podstawie przepisów ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Celem procedury „Niebieskie Karty” jest zatrzymanie przemocy domowej i udzielenie pomocy i wsparcia Tobie i Twoim najbliższym. Na skutek wszczęcia procedury „Niebieskie Karty” informacja dotycząca Twojej sytuacji zostanie przekazana do grupy diagnostyczno-pomocowej. Więcej informacji na temat dalszych działań uzyskasz podczas spotkania z członkami tej grupy, na które zostaniesz zaproszona/(y). W trakcie procedury członkowie grupy będą kontaktować się także z osobą, która przemoc stosuje.

CO TO JEST PRZEMOC DOMOWA?

Przemoc domowa to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:

- a) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
- b) naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
- c) powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienia lub krzywdę,
- d) ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
- e) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

KTO MOŻE BYĆ OSOBĄ DOZNAJĄCĄ PRZEMOCY DOMOWEJ?

- a) małżonek, także w przypadku, gdy małżeństwo ustało lub zostało unieważnione, oraz jego wstępni (np. rodzice, dziadkowie, pradziadkowie), zstępni (np. dzieci, wnuki, prawnuki), rodzeństwo i ich małżonkowie,
- b) wstępni i zstępni oraz ich małżonkowie,
- c) rodzeństwo oraz ich wstępni, zstępni i ich małżonkowie,

- d) osoba pozostająca w stosunku przysposobienia i jej małżonek oraz ich wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
- e) osoba pozostająca obecnie lub w przeszłości we wspólnym pożyciu oraz jej wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
- f) osoba wspólnie zamieszkująca i gospodarująca oraz jej wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
- g) osoba pozostająca obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania,
- h) małoletni.

NAJCZĘSTSZE FORMY PRZEMOCY DOMOWEJ:

Przemoc fizyczna: bicie, szarpanie, kopanie, duszenie, popychanie, obezwładnianie i inne.

Przemoc psychiczna: izolowanie, wyzywanie, ośmieszanie, grożenie, krytykowanie, poniżanie i inne.

Przemoc seksualna: zmuszanie do obcowania płciowego, innych czynności seksualnych i inne.

Przemoc ekonomiczna: nielożenie na utrzymanie osób, wobec których istnieje taki obowiązek, niezaspokajanie potrzeb materialnych, niszczenie rzeczy osobistych, demolowanie mieszkania, wnoszenie sprzętów domowych i ich sprzedawanie i inne.

Przemoc za pomocą środków komunikacji elektronicznej: wyzywanie, straszenie, poniżanie osoby w Internecie lub przy użyciu telefonu, robienie jej zdjęcia lub rejestrowanie filmów bez jej zgody, publikowanie w Internecie lub rozsyłanie telefonem zdjęć, filmów lub tekstów, które ją obrażają lub ośmieszają i inne.

Inny rodzaj zachowań: zaniedbanie, niezaspokojenie podstawowych potrzeb biologicznych, psychicznych i innych, niszczenie rzeczy osobistych, demolowanie mieszkania, wnoszenie sprzętów domowych i ich sprzedawanie, pozostawianie bez opieki osoby, która z powodu choroby, niepełnosprawności lub wieku nie może samodzielnie zaspokoić swoich potrzeb, zmuszanie do picia alkoholu, zmuszanie do zażywania środków odurzających, substancji psychotropowych lub leków i inne.

WAŻNE

Prawo zabrania stosowania przemocy i krzywdzenia swoich bliskich. Jeżeli Ty lub ktoś z Twoich bliskich jest osobą doświadczającą przemocy domowej, nie wstydź się prosić o pomoc. Wezwij Policję, dzwoniąc na **numer alarmowy 112**. Prawo stoi po Twojej

stronie!

Masz prawo do złożenia zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa z użyciem przemocy domowej do Prokuratury, Policji lub Żandarmerii Wojskowej.

Możesz także zwrócić się po pomoc do podmiotów i organizacji realizujących działania na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej. Pomogą Ci:

- **Ośrodki pomocy społecznej** – w sprawach socjalnych, bytowych i prawnych.
- **Powiatowe centra pomocy rodzinie** – w zakresie prawnym, socjalnym, terapeutycznym lub udzielą informacji na temat instytucji lokalnie działających w tym zakresie w Twojej miejscowości.
- **Ośrodki interwencji kryzysowej i Ośrodki wsparcia** – zapewniając schronienie Tobie i Twoim bliskim, gdy doznajesz przemocy domowej, udzielą Ci pomocy i wsparcia w przezwyciężeniu sytuacji kryzysowej, a także opracują plan pomocy.
- **Specjalistyczne ośrodki wsparcia dla osób doznających przemocy domowej** – zapewniając bezpłatne całodobowe schronienie Tobie i Twoim bliskim, gdy doznajesz przemocy domowej, oraz udzielą Ci kompleksowej, specjalistycznej pomocy w zakresie interwencyjnym, terapeutyczno-wspomagającym oraz potrzeb bytowych.
- **Okręgowe ośrodki i lokalne punkty działające w ramach Sieci Pomocy Pokrzywdzonym Przystępstwem** – zapewniając profesjonalną, kompleksową i bezpłatną pomoc prawną, psychologiczną, psychoterapeutyczną i materialną.
- **Sądy opiekuńcze** – w sprawach opiekuńczych i alimentacyjnych.
- **Placówki ochrony zdrowia** – np. uzyskać zaświadczenie lekarskie o doznanych obrażeniach.
- **Komisje rozwiązywania problemów alkoholowych** – podejmując działania wobec osoby nadużywającej alkoholu.
- **Punkty nieodpłatnej pomocy prawnej** – w zakresie uzyskania pomocy prawnej.

Wykaz placówek funkcjonujących na twoim terenie, udzielających pomocy i wsparcia osobom doznającym przemocy domowej

Uwaga: (dane wprowadza zespół interdyscyplinarny):

Lp.	Nazwa instytucji/organizacji	Adres instytucji/organizacji	Telefon	Adres e-mail
1.	Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Korytnikach	Korytniki 14, 37-741 Krasieczyn	16 671 85 94	kontakt@sow-korytniki.pl
2.	Caritas Archidiecezji Przemyskiej	ul. Kapitulna 1, 37-700 Przemyśl	16 676 90 60	przemysl@caritas.p ↓
3.	Caritas Dom Matki i Dziecka Archidiecezji Przemyskiej	ul. Prądzyńskiego 8, 37-700 Przemyśl	16 670 00 93	domsammat@op.pl
4.	Okręgowy Ośrodek Pomocy Pokrzywdzonym Przepęstwem w Przemyślu	ul. Ks. Piotra Skargi 7/1 lok. 33, 37-700 Przemyśl	16 652 52 52, 607 244 747	pomoc.przemysl@gmail.com

MOŻESZ ZADZWONIĆ DO:

- **Ogólnopolskiego Pogotowia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia” tel. 800 12 00 02** (linia całodobowa i bezpłatna), w poniedziałki w godz. 18⁰⁰–22⁰⁰ można rozmawiać z konsultantem w języku angielskim, a we wtorki w godz. 18⁰⁰–22⁰⁰ w języku rosyjskim.
- **Dyżur prawny tel. (22) 666 28 50** (linia płatna, czynna w poniedziałek i wtorek w godzinach 17⁰⁰–21⁰⁰) oraz **tel. 800 12 00 02** (linia bezpłatna, czynna w środę w godzinach 18⁰⁰–22⁰⁰).
- **Poradnia e-mailowa:** niebieskalinia@niebieskalinia.info.
- **Ogólnokrajowej Linii Pomocy Pokrzywdzonym tel. +48 222 309 900** przez całą dobę można anonimowo uzyskać informacje o możliwości uzyskania pomocy, szybką poradę psychologiczną i prawną, a także umówić się na spotkanie ze specjalistami w dowolnym miejscu na terenie Polski. Możliwe są konsultacje w językach obcych oraz w języku migowym.
- **Policyjny telefon zaufania dla osób doznających przemocy domowej nr 800 120 226** (linia bezpłatna przy połączeniu z telefonów stacjonarnych, czynna codziennie w godzinach od 9³⁰ do 15³⁰, od godz. 15³⁰ do 9³⁰ włączony jest automat).

Załącznik nr 5 do Standardów Ochrony Małoletnich w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii „Dom Matki Antoniny Mirskiej” w Przemyślu oraz w Szkole Branżowej I Stopnia im. Matki Antoniny Mirskiej w Przemyślu

MONITORING STANDARDÓW

Ankieta dla pracowników

w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii „Dom Matki Antoniny Mirskiej” w Przemyślu oraz w Szkole Branżowej I Stopnia Im. Matki Antoniny Mirskiej w Przemyślu

Lp.	Odpowiedz na poniższe pytania	Tak	Nie
1.	Czy znasz standardy ochrony uczniów obowiązujące w naszym Ośrodku/Szkole?		
2.	Czy znasz treść dokumentu „Standardy Ochrony Małoletnich” obowiązujące w MOS w Przemyślu” o r a z Szkole Branżowej I Stopnia im. Matki Antoniny Mirskiej w Przemyślu		
3.	Czy uważasz, że potrafisz rozpoznać symptomy krzywdzonej wychowanki/uczennicy?		
4.	Czy wiesz w jaki sposób zareagować na symptomy krzywdzenia wychowanki/uczennicy?		
5.	Czy zaobserwowałeś/aś naruszenie zasad określonych w Standardach oraz w pozostałych regulaminach i procedurach przez innego pracownika? (Jeżeli tak , opisz je w tabeli poniżej).		
6.	Czy masz uwagi /sugestie / przemyślenia związane z funkcjonującymi w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii/Szkole „Standardami Ochrony Małoletnich”? (Jeżeli tak , opisz je w tabeli poniżej).		
7.	Czy jakieś działanie związane z przyjęciem Standardów jest odbierane jako trudne lub niechętnie podchodzisz do jego realizacji z innych powodów? (Jeżeli tak , opisz je w tabeli poniżej).		

NAPISZ: Jakie zasady zostały naruszone?

NAPISZ: Jakie działania podjąłeś/aś?

NAPISZ: Czy masz jakieś sugestie lub propozycję poprawy obowiązujących standardów?

Załącznik nr 6 do Standardów Ochrony Małoletnich w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii „Dom Matki Antoniny Mirskiej” w Przemyślu oraz w Szkole Branżowej I Stopnia im. Matki Antoniny Mirskiej w Przemyślu

MONITORING STANDARDÓW

Ankieta dla wychowanek/uczennic

w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii „Dom Matki Antoniny Mirskiej” w Przemyślu oraz w
Szkole Branżowej I Stopnia Im. Matki Antoniny Mirskiej w Przemyślu

Lp.	Odpowiedz na poniższe pytania	Tak	Nie
1.	Czy znasz standardy ochrony wychowanek/uczennic obowiązujące w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii /Szkole?		
2.	Czy w sytuacji doświadczenia przemocy, krzywdy wiesz do kogo możesz się zwrócić, aby uzyskać pomoc?		
3.	Czy byłaś świadkiem, gdy stosowano agresję/przemoc wobec kogoś innego? (Jeżeli tak, opisz poniżej w tabeli jak zareagowałaś.)		
4.	Czy w Twojej grupie lub w Twojej klasie istnieje problem przemocy lub agresji? (Jeżeli tak , opisz go w tabeli poniżej).		
5.	Czy znalazł się ktoś, kto pomógł Ci i udzielił pomocy?		
<p>NAPISZ: <u>Jakie formy przemocy zaobserwowałaś w grupie/klasie.</u></p>			
<p>NAPISZ: <u>Jak zareagowałaś?</u></p>			

Zasady bezpiecznych relacji personel – wychowanka/uczennica w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii „Dom Matki Antoniny Mirskiej” w Przemyślu oraz w Szkole Branżowej I Stopnia Im. Matki Antoniny Mirskiej w Przemyślu

W swoich działaniach postępujemy według wartości i nauki Kościoła Katolickiego szanując godność osoby ludzkiej. Zawsze tworzymy i podtrzymujemy środowisko, które minimalizuje prawdopodobieństwo wystąpienia jakichkolwiek form przemocy lub wykorzystania małoletnich. Naczelną zasadą wszystkich czynności jest działanie dla dobra wychowanek/uczennic i w ich najlepszym interesie. Traktujemy wychowanki/uczennice z szacunkiem oraz uwzględniając ich godność i potrzeby. Niedopuszczalne jest stosowanie przemocy wobec podopiecznych w jakiegokolwiek formie. Personel realizując te cele działa w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych organizacji oraz swoich kompetencji. Zasady bezpiecznych relacji personelu z wychowankami/uczennicami obowiązują wszystkich pracowników, współpracowników, stażystów i wolontariuszy, a także **każdą dorosłą osobę mającą kontakt z wychowankami/uczennicami znajdującymi się pod opieką ośrodka/szkoły**, jeśli kontakt ten odbywa się za zgodą Dyrekcji. **Znajomość i zaakceptowanie zasad są potwierdzone podpisaniem oświadczenia.**

Relacje personelu z wychowankami/uczennicami

Jesteś zobowiązany/a do utrzymywania profesjonalnej relacji z wychowankami/uczennicami i każdorazowego rozważenia, czy Twoja reakcja, komunikat bądź działanie wobec nich są adekwatne do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i sprawiedliwe wobec innych. Działaj w sposób otwarty i przejrzysty, aby zminimalizować ryzyko błędnej interpretacji Twojego zachowania.

Komunikacja z wychowankami/uczennicami

1. W komunikacji z wychowankami/uczennicami zachowuj cierpliwość i szacunek.
2. Słuchaj uważnie i udzielaj im odpowiedzi adekwatnych do ich wieku i danej sytuacji.
3. Nie wolno Ci zawstydząć, upokarzać, lekceważyć i obrażać. Nie wolno Ci krzyczeć

w sytuacji innej niż wynikająca z zagrożenia bezpieczeństwa wychowanek/uczennic lub innych osób.

4. Nie wolno Ci ujawniać informacji wrażliwych dotyczących wychowanek/uczennic wobec osób nieuprawnionych, w tym wobec innych wychowanek/uczennic. Obejmuje to wizerunek, informacje o sytuacji rodzinnej, ekonomicznej, medycznej, opiekuńczej i prawnej.
5. Podejmując decyzje dotyczące wychowanek/uczennic, poinformuj je o tym i staraj się brać pod uwagę ich oczekiwania.
6. Szanuj prawo wychowanek/uczennic do prywatności. Jeśli konieczne jest odstępnie od zasady poufności, aby chronić je, wyjaśnij im to najszybciej jak to możliwe.
7. Zadbaj o to, aby być w zasięgu wzroku lub słuchu innych członków personelu, kiedy prowadzisz aktywności z wychowanekami/uczennicami. W wyjątkowych i uzasadnionych sytuacjach, kiedy musisz zostać z wychowaneką/uczennicą sam na sam, zawsze powiadom o tym inne osoby z personelu oraz poinformuj, w którym dokładnie miejscu będziesz przebywać wraz z nią (przepis nie dotyczy szczególnych pracowników Młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii/Szkoły, w tym pedagogów/psychologów/terapeutów oraz Dyrekcji).
8. Nie wolno Ci zachowywać się w obecności wychowanek/uczennic w sposób niestosowny. Obejmuje to używanie wulgarnych słów, gestów i żartów, czynienie obraźliwych uwag, nawiązywanie w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej oraz wykorzystywanie wobec wychowanek/uczennic relacji władzy lub przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, groźby).
9. Zapewnij wychowanek/uczennice, że jeśli czują się niekomfortowo w jakiejś sytuacji, wobec konkretnego zachowania czy słów, mogą o tym powiedzieć Tobie lub innej zaufanej osobie i mogą oczekiwać odpowiedniej reakcji i/lub pomocy.
10. Jesteś zobowiązany do zachowania w poufności informacji uzyskanych w związku z pełnioną funkcją lub wykonywaną pracą, dotyczących zdrowia, potrzeb rozwojowych i edukacyjnych, możliwości psychofizycznych, seksualności, orientacji seksualnej, pochodzenia rasowego lub etnicznego, poglądów politycznych, przekonań religijnych lub światopoglądów uczniów.

Działania z wychowankami/uczennicami

1. Doceniaj i szanuj wkład wychowanek/uczennic w podejmowane działania, aktywnie je angażuj i traktuj równo bez względu na ich orientację seksualną, sprawność/niepełnosprawność, status społeczny, etniczny, kulturowy, religijny i światopogląd.
2. Unikaj faworyzowania wychowanek/uczennic.
3. Nie wolno Ci nawiązywać z wychowankami/uczennicami jakichkolwiek relacji romantycznych lub seksualnych ani składać im propozycji o nieodpowiednim charakterze. Obejmuje to także seksualne komentarze, żarty, gesty oraz udostępnianie wychowankom/uczennicom treści erotycznych i pornograficznych bez względu na ich formę.
4. Pracownik Młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii/Szkoły nie może utrzymywać wizerunku uczennic/wychowanek w celach prywatnych, jak również zawodowych, jeżeli opiekun wychowanki/uczennicy nie wyraził na to zgody.
5. Nie wolno Ci:
  - a) nawiązywać relacji o charakterze seksualnym z wychowanką/uczennicą;
  - b) składać wychowance/uczennicy propozycji o charakterze seksualnym i pornograficznym, w tym również udostępniać takich treści;
  - c) proponować wychowance/uczennicy alkoholu, wyrobów tytoniowych i innych używek np. narkotyków, dopalaczy itp.
6. Wszystkie ryzykowne sytuacje, które obejmują zauroczenie wychowanki/uczennicy przez członka personelu lub członka personelu przez wychowankę/uczennicę, muszą być raportowane dyrekcji.

Jeśli jesteś ich świadkiem reaguj stanowczo, ale z wyczuciem, aby zachować godność osób zainteresowanych.

Kontakt fizyczny z wychowankami/uczennicami

Każde przemocowe działanie wobec wychowanek/uczennic jest niedopuszczalne. Istnieją jednak sytuacje, w których fizyczny kontakt z wychowanką/uczennicą może być stosowny i spełnia zasady kontaktu bezpiecznego; jest odpowiedzią na potrzeby wychowanek/uczennic w danym momencie, uwzględnia wiek wychowanek/uczennic, etap rozwojowy, płeć, kontekst kulturowy i sytuacyjny. Nie można jednak wyznaczyć

uniwersalnej stosowności każdego takiego kontaktu, ponieważ zachowanie odpowiednie wobec jednej wychowanki/uczennicy może być nieodpowiednie wobec innej. Kieruj się zawsze swoim profesjonalnym osądem, słuchając, obserwując i odnotowując reakcję i zachowując świadomość, że nawet przy Twoich dobrych intencjach taki kontakt może być błędnie zinterpretowany przez wychowankę/uczennicę lub osoby trzecie.

1. Nie wolno Ci bić, szturchać, popychać ani w jakikolwiek sposób naruszać integralności fizycznej wychowanki/uczennicy.
2. **Nigdy** nie dotykaj wychowanki/uczennicy w sposób, który może być uznany za nieprzyzwoity lub niestosowny.
3. Kontakt fizyczny z wychowanką/uczennicą nigdy nie może być niejawnym bądź ukrywany, wiązać się z jakąkolwiek gratyfikacją ani wynikać z relacji władzy.
4. Zawsze bądź przygotowany na wyjaśnienie swoich działań.
5. Nie angażuj się w zabawy fizyczne oraz aktywności, które przekraczają intymną sferę wychowanek/uczennic.
6. Zachowaj szczególną ostrożność wobec wychowanek/uczennic, które doświadczyły nadużycia i krzywdzenia, w tym seksualnego, fizycznego bądź zaniedbania. Takie doświadczenia mogą sprawić, że wychowanka/uczennica będzie dążyć do nawiązania niestosownych bądź nieadekwatnych fizycznych kontaktów z dorosłymi. W takich sytuacjach powinieneś reagować z wyczuciem, jednak stanowczo i pomóc wychowance/uczennicy zrozumieć znaczenie osobistych granic.
7. Kontakt fizyczny z wychowankami/uczennicami nigdy nie może być niejawnym bądź ukrywany, wiązać się z jakąkolwiek gratyfikacją ani wynikać z relacji władzy. Jeśli będziesz świadkiem jakiegokolwiek z wyżej opisanych zachowań i/lub sytuacji ze strony innych dorosłych lub wychowanek/uczennic, zawsze poinformuj o tym osobę odpowiedzialną i/lub postąp zgodnie z obowiązującą procedurą interwencji.
8. W uzasadnionych przypadkach dopuszczalny jest kontakt fizyczny pracownika z wychowanką/uczennicą. Do sytuacji takich zaliczyć można:
  - a. pomoc wychowance/uczennicy niepełnosprawnej w czynnościach higienicznych, jeśli typ niepełnosprawności tego wymaga,

- a wychowanka/uczennica oraz jej rodzic/opiekun wyrazi zgodę;
- b. pomoc wychowance/uczennicy niepełnosprawnej w spożywaniu posiłków;
- c. pomoc wychowance/uczennicy niepełnosprawnej w poruszaniu się po szkole.

9. Niedopuszczalne jest spanie z wychowanką/uczennicą w jednym łóżku.

Kontakty poza godzinami pracy

Co do zasady kontakt z wychowankami/uczennicami powinien odbywać się wyłącznie w godzinach pracy i dotyczyć celów mieszczących się w zakresie Twoich obowiązków.

1. Nie wolno Ci zapraszać wychowanek/uczennic do swojego miejsca zamieszkania, spotkania z wychowanką/uczennicą lub też jej opiekunem powinny odbywać się na terenie Młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii/Szkoły.
2. Jeśli zachodzi konieczność kontaktu z uczennicą/wychowanką, opiekunem lub też nauczycielem poza godzinami pracy Młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii/Szkoły, dozwolone są środki:
  - a. służbowy telefon;
  - b. służbowy e-mail;
  - c. służbowy komunikator;
  - d. dziennik elektroniczny.
3. Jeśli pracownik musi spotkać się z wychowanką/uczennicą (lub jej rodzicem/opiekunem) poza godzinami pracy, wymagane jest poinformowanie o tym fakcie Dyrekcji, a rodzic/opiekun musi wyrazić na taki kontakt zgodę.
4. Utrzymywanie relacji towarzyskich lub rodzinnych (jeśli wychowanka/uczennica i rodzice/opiekunowie są osobami bliskimi wobec członka personelu) wymaga zachowania poufności wszystkich informacji dotyczących innych wychowanek/uczennic, ich rodziców/opiekunów.

Bezpieczeństwo online

Bądź świadom cyfrowych zagrożeń i ryzyka wynikającego z rejestrowania Twojej prywatnej aktywności w sieci przez aplikacje i algorytmy, ale także Twoich własnych

działań w Internecie. Dotyczy to lajkowania określonych stron, korzystania z aplikacji randkowych, na których możesz spotkać wychowanki/uczennice, z którymi prowadzisz zawodowe działania, obserwowania określonych osób/stron w mediach społecznościowych i ustawień prywatności kont, z których korzystasz. Jeśli Twój profil jest publicznie dostępny, wychowanki/uczennice i ich rodzice/opiekunowie będą mieć wgląd w Twoją cyfrową aktywność.

1. W trakcie zajęć czy innych aktywności prowadzonych w ośrodku/szkole osobiste urządzenia elektroniczne powinny być wyłączone lub wyciszone, jeżeli są dostępne urządzenia służbowe.

*Załącznik nr 8 do
Standardów Ochrony
Małoletnich w Młodzieżowym
Ośrodku Socjoterapii „Dom
M. Antoniny Mirskiej” w
Przemyślu oraz w Szkole
Branżowej I Stopnia
im. Matki Antoniny Mirskiej w
Przemyślu*

Standardy Ochrony Małoletnich (Wersja skrócona)

w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii „Dom m. Antoniny Mirskiej” oraz w Szkole Branżowej I Stopnia im. Matki Antoniny Mirskiej w Przemyślu

Drogie Wychowanki,

W naszym ośrodku/szkole obowiązują Standardy Ochrony Małoletnich – są to regulacje wewnętrzne, których celem jest zapewnienie Wam ochrony przed krzywdzeniem.

W Standardach Ochrony Małoletnich odnajdziecie informacje na temat m.in.:

- zachowań, które w naszym ośrodku/szkole są nieakceptowalne zarówno wśród wychowanek/uczennic jak i na linii wychowawca/nauczyciel – wychowanka/uczennica,
- reakcji ośrodka/szkoły, gdy pojawią się ww. zachowania nieakceptowalne,
- reakcji ośrodka/szkoły, gdy pracownik ośrodka/szkoły poweźmie informację, że któraś z wychowanek/uczennic jest krzywdzona poza ośrodkiem/szkołą.

Poniżej zamieszczamy:

- wypis z Polityki ochrony małoletnich, która jest częścią Standardów Ochrony Małoletnich, która zawiera zachowania akceptowane i nieakceptowane w ośrodku/szkole na linii wychowanka/uczennica – wychowanka/uczennica oraz wychowawca/nauczyciel – wychowanka/uczennica,
- zasady bezpiecznego korzystania z Internetu,
- sposoby postępowania w przypadku doznania aktów krzywdzenia,

- kontakt do instytucji pozaszkolnych, z których można skorzystać, gdy potrzebna jest pomoc, konsultacja w sprawach związanych z przemocą.

Wypis z Polityki ochrony małoletnich:

Zasady bezpiecznych relacji między małoletnimi

**W naszej szkole nie ma zgody na przemoc!
Ani fizyczną, ani psychiczną, ani słowną, ani cyberprzemoc!**

Zachowania POZYTYWNE

1. W komunikacji z koleżankami zachowuj szacunek, nie przerywaj innym, gdy się wypowiadają.
2. Słuchaj innych, gdy mówią.
3. Pamiętaj, że każdy ma prawo do wyrażania swojego zdania, myśli i przekonań, jeśli nie naruszają one dobra osobistego innych osób.
4. Pamiętaj, że żarty, które nie bawią drugiej osoby, nie są żartami i taką zabawę słowną natychmiast przerywaj.
5. Stosuj słowo „NIE”, jeśli dana forma interakcji Ci nie odpowiada.
6. Jeśli pojawi się między Tobą a koleżanką konflikt, spróbuj go rozwiązać stosując komunikat JA - przykład 5 kroków:
  1. Wycisz się, uspokój, zatrzymaj niepotrzebną kłótnię, zanim stracisz nad sobą kontrolę, a konflikt się tylko pogorszy.
  2. Powiedz, co według Ciebie jest problemem, co jest przyczyną nieporozumienia, czego oczekujesz (komunikaty JA)
  3. Słuchaj, co mówi druga osoba, jakie są jej odczucia, czego ona oczekuje i podsumuj, to co usłyszałaś.
  4. Upewnij się, że Twój rozmówca powiedział wszystko odnośnie swoich odczuć.
  5. Wymyślcie rozwiązanie, które będzie satysfakcjonujące dla Was obu.

Jeśli nie uda się Wam rozwiązać konfliktu, pamiętajcie, że zawsze możecie zwrócić się o pomoc do wychowawcy/pedagoga/psychologa/nauczyciela/innej zaufanej osoby.

7. Szanuj przestrzeń intymną swoich koleżanek.
8. Jeśli chcesz pożyczyć jakąś rzecz od koleżanki, zapytaj.
9. Szanuj prawo innych do prywatności, nie przeglądaj rzeczy, zawartości telefonu, tabletu, komputera innych osób.

10. Unikaj wchodzenia w sytuacje, które mogą mieć dla Ciebie i innych negatywne konsekwencje.

Zachowania NEGATYWNE

1. Nie wolno Ci krzyczeć na koleżanki, lekceważyć, obrażać, wyśmiewać, wykluczać z grupy.
2. Nie wolno Ci używać języka nienawiści ani tzw. hejtu.
3. Nie wolno Ci bić, szturchać, popychać ani w inny sposób naruszać nietykalności fizycznej koleżanki, ani używać jakiegokolwiek przemocy fizycznej.
4. Nie wolno Ci nagrywać ani rozpowszechniać wizerunku koleżanki bez jej wyraźnej zgody.
5. Nie wolno Ci wyrażać negatywnych, prześmiewczych komentarzy na temat zachowania, pracy, wyglądu koleżanek.
6. Nie wolno Ci pożyczać rzeczy innych bez ich zgody.
7. Nie wolno Ci zabierać, ukrywać rzeczy innych osób.
8. Nie wolno Ci spożywać alkoholu, napojów energetycznych, wyrobów tytoniowych ani nielegalnych substancji, ani zachęcać do ich spożycia koleżanek.
9. Jeżeli będziesz świadkiem jakiegokolwiek z wyżej opisanych zachowań, sytuacji ze strony innych dorosłych lub młodzieży, zawsze poinformuj o tym wychowawcę/pedagoga/psychologa/nauczyciela/inną zaufaną osobę.
10. Szanuj przestrzeń osobistą koleżanki, nie naruszaj jej granic cielesnych poprzez:
  - siadanie na kolanach,
  - trzymanie za ręce,
  - pocałunki,
  - wchodzenie do toalety lub prysznic,
  - tulenie się,
  - dotykanie miejsc intymnych,
  - podglądanie,
  - spanie w jednym łóżku,
  - okrywanie się jednym kocem,
  - ocieranie się o siebie,
  - tworzenie bliskich, partnerskich związków, relacji.

Zasady bezpiecznych relacji pracownicy – wychowanki/uczennice

Wszyscy pracownicy są zobowiązani do utrzymywania profesjonalnej relacji z wychowankami i każdorazowego rozważenia, czy ich reakcja, komunikat bądź działanie wobec wychowanki/uczennicy są adekwatne do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i sprawiedliwe wobec innych.

Wychowawcy/nauczyciele, działają w sposób otwarty i przejrzysty dla innych, aby zminimalizować ryzyko błędnej interpretacji ich zachowania przez wychowanki/uczennice.

Zachowania **POZYTYWNE** wychowawcy/nauczyciela:

1. W komunikacji z wychowanką/uczennicą zachowuje cierpliwości i szacunek.
2. Słucha uważnie wychowanki/uczennicy i udziela jej odpowiedzi adekwatnych do wieku i sytuacji.
3. Zapewnia wychowanki/uczennice, że jeżeli czują się niekomfortowo z jakimś zachowaniem, sytuacją czy słowami, mogą się z tym zwrócić do wychowawcy/pedagoga/psychologa/nauczyciela/innej zaufanej osoby i mogą oczekiwać reakcji/pomocy.
4. Docenia i szanuje wkład wychowanek/uczennic w podejmowanie działań i traktuje je równo (bez względu na ich światopogląd, status społeczny, etniczny, kulturowy, religijny, sprawność/niepełnosprawność i orientację seksualną).
5. Unika faworyzowania podopiecznych.
6. Szanuje prawo wychowanek/uczennic do prywatności, a jeżeli musi odstąpić od tej zasady, wyjaśnia to (np. odstępuje od zasady poufności, aby chronić ich bezpieczeństwo).
7. Podejmując decyzje dotyczące wychowanki/uczennicy, informuje ją o tym i stara się brać pod uwagę jej oczekiwania.
8. Unika zbędnego ryzyka w pracy z wychowanką/uczennicą – sprawdza czy sprzęt i otoczenie jest bezpieczne.
9. Wychowawca/nauczyciel jest przygotowany na wyjaśnienie swoich działań wobec podopiecznych.

10. Zachowuje szczególną ostrożność wobec wychowanek/uczennic, które doświadczyły nadużycia i krzywdzenia, w tym seksualnego, fizycznego bądź zaniedbania.

(Takie doświadczenia mogą sprawić, że wychowanka/uczennica będzie dążyć do nawiązania niestosownych bądź nieadekwatnych fizycznych kontaktów z dorosłymi. W takich sytuacjach wychowawca/nauczyciel reaguje stanowczo, ale z wyczuciem, aby pomóc jej zrozumieć znaczenie osobistych granic).

Zachowania NEGATYWNE wychowawcy/nauczyciela

1. Wychowawcy/nauczycielowi nie wolno zawstydząć, upokarzać, lekceważyć i obrażać Wychowanki/uczennicy.
2. Nie wolno krzyczeć na wychowankę/uczennicę w sytuacji innej niż wynikająca z bezpieczeństwa jej i innych wychowanek/uczennic.
3. Nie wolno bić, szturchać, popychać ani w inny sposób naruszać nietykalności fizycznej.
4. Nie wolno nawiązywać z wychowanką/uczennicą jakichkolwiek relacji intymnych lub seksualnych (seksualne żarty, komentarze, gesty, udostępnianie treści erotycznych lub pornograficznych, bez względu na formę). Wszystkie ryzykowne sytuacje, które obejmują zauroczenie wychowanką/uczennicą przez pracownika lub pracownikiem przez wychowankę/uczennicę, muszą być zgłaszane Dyrekcji.
5. Nie wolno utrwalać wizerunku wychowanki/uczennicy dla potrzeb prywatnych (filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie). Dotyczy to także umożliwienia osobom trzecim utrwalenia wizerunku wychowanek, jeśli Dyrekcja nie została o tym poinformowana, nie wyraziła na to zgody i nie uzyskała zgód rodziców/opiekunów prawnych. Nie dotyczy to zdjęć dokumentujących wydarzenia zgodnie z art. 81 prawa autorskiego.
6. Nie wolno zapraszać wychowanek/uczennic do swojego prywatnego domu/mieszkania ani spotykać się z nimi poza godzinami pracy. Jeśli zachodzi konieczność spotkania z wychowanką/uczennicą poza miejscem pracy, wychowawca/nauczyciel musi poinformować o tym Dyrekcję, a rodzice/opiekunowie muszą wyrazić zgodę na taki kontakt.
7. Nie wolno kontaktować się z wychowankami/uczennicami przez prywatne kanały komunikacji i media (prywatny telefon, e-mail, komunikatory, profile w mediach

społecznościowych). Jeśli zachodzi taka konieczność, właściwą formą komunikacji z wychowankami/uczennicami i ich rodzicami/opiekunami poza godzinami pracy są kanały służbowe (e-mail, dziennik elektroniczny, telefon służbowy). W sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa wychowanek/uczennic dozwolone są wszelkie formy komunikacji.

8. Nie wolno proponować wychowankom/uczennicom alkoholu, napojów energetycznych, wyrobów tytoniowych ani nielegalnych substancji, jak również używać ich w ich obecności.
9. Jeżeli wychowawca/nauczyciel jest świadkiem jakiegokolwiek z wyżej opisanych zachowań, sytuacji ze strony innych dorosłych lub osób małoletnich, zawsze informuje o tym Dyрекcję.
10. Jeżeli wychowawca/nauczyciel utrzymuje relacje towarzyskie lub rodzinne z rodzicami/opiekunami wychowanki/uczennicy (wychowanka/uczennica i jej rodzice/opiekunowie są osobami bliskimi wobec pracownika,) pracownik zachowuje poufność wszystkich informacji dotyczących innych wychowanek/uczennic ich rodziców oraz opiekunów.
11. Wychowawcy/nauczycielowi nie wolno wchodzić w relacje jakiegokolwiek zależności wobec wychowanki/uczennicy lub jej rodziców/opiekunów. Nie wolno zachowywać się w sposób mogący sugerować innym istnienie takiej zależności i prowadzący do oskarżeń o nierówne traktowanie bądź czerpanie korzyści majątkowych i innych. Nie dotyczy to okazjonalnych prezentów związanych ze świętami w roku szkolnym, np. kwiatów, prezentów składkowych czy drobnych upominków.
12. Wychowawca/nauczyciel nie podejmuje innego niż niezbędny kontakt fizyczny z wychowanką/uczennicą. Istnieją jednak sytuacje, w których fizyczny kontakt z wychowanką/uczennicą może być stosowny i spełnia zasady kontaktu bezpiecznego; jest odpowiedzią na potrzeby podopiecznej w danym momencie, uwzględnia jej wiek, etap rozwojowy, płeć, kontekst kulturowy i sytuacyjny. Wychowawca/nauczyciel kieruje się zawsze swoim profesjonalnym osądem, słuchając, obserwując i odnotowując reakcję wychowanek/uczennic i zachowując świadomość, że nawet przy dobrych intencjach taki kontakt może być błędnie zinterpretowany przez nią lub osoby trzecie.

Kontakt fizyczny z wychowanką/uczennicą nigdy nie może być niejawnym bądź ukrywany, wiązać się z jakąkolwiek gratyfikacją ani wynikać z relacji władzy.

13. Wychowawcy/nauczycielowi nie wolno ujawniać informacji wrażliwych dotyczących wychowanki/uczennicy wobec osób nieuprawnionych, w tym wobec innych wychowanków/uczenników. Obejmuje to wizerunek, informacje o jej sytuacji rodzinnej, ekonomicznej, medycznej, opiekuńczej i prawnej.
14. Nie wolno zachowywać się w obecności wychowanków/uczenników w sposób niestosowny. Obejmuje to używanie wulgarnych słów, gestów i żartów, czynienie obraźliwych uwag, nawiązywanie w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej oraz wykorzystywanie wobec wychowanki/uczennicy relacji władzy lub przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, groźby).
15. Wychowawca/nauczyciel nigdy nie dotyka wychowanki/uczennicy w sposób, który może być uznany za nieprzyzwoity lub niestosowny.
16. Nie wolno angażować się w zabawy fizyczne oraz aktywności, które przekraczają intymną sferę wychowanków/uczenników.
17. Podczas wyjazdów i wycieczek niedopuszczalne jest spanie z wychowanką/uczennicą w jednym łóżku.
18. Wychowawca/nauczyciel, który jest świadkiem jakiegokolwiek z wyżej opisanych zachowań, sytuacji ze strony innych dorosłych lub małoletnich, zawsze informuje o tym Dyrekcję.

Wychowanko pamiętaj, że przemoc to:

1. bicie
2. kopanie
3. popychanie
4. szarpanie
5. plucie
6. podcinanie
7. niszczenie rzeczy
8. przezywanie
9. ośmieszanie
10. wyśmiewanie
11. obrażanie
12. grożenie
13. szantażowanie
14. obmawianie

15. plotkowanie
16. namawianie się przeciwko
17. wrogie/obraźliwe gesty
18. wrogie/obraźliwe miny
19. wykluczenie (izolowanie) z grupy, w grze, online
20. manipulowanie relacjami
21. robienie zdjęć, nagrywanie Cię bez Twojej zgody
22. udostępnianie innym nagrań i zdjęć Twojej osoby bez Twojej zgody
23. nakłanianie do pokazywania miejsc intymnych
24. dotykание miejsc intymnych
25. zachęcanie do dotykania miejsc intymnych innych osób
26. siadanie na kolach koleżanki
27. podglądanie, gdy się przebierasz
28. inne zachowania o podtekście seksualnym

Takie zachowania w naszym ośrodku/szkole są zabronione!

Wychowanko, pamiętaj, że:

- w relacjach z dorosłymi wyżej wymienione zachowania także **nie powinny** mieć miejsca
- warto rozmawiać z innymi, o zachowaniach, które Cię niepokoją lub są dla Ciebie niekomfortowe
- jeśli jakaś zabawa/propozycja Ci się nie podoba, masz prawo powiedzieć „nie”
- gdy mówisz „nie, to znaczy „nie”
- Twoje ciało należy do Ciebie
- intymne części ciała są szczególnie chronione
- jeśli potrzebujesz pomocy, to alarmuj inne osoby

Pamiętaj także o:

Zasadach bezpiecznego korzystania z Internetu

- Chronić siebie i swoje dane online – nie podawaj innym loginów i haseł, korzystaj z oprogramowania antywirusowego, unikaj klikania w nieznane linki i załączniki

w wiadomościach e-mail, zadbaj o ustawienia bezpieczeństwa na portalach społecznościowych, na których jesteś, stosuj trudne do odgadnięcia hasła.

- Nie zapominaj, że w Internecie nie ma nic za darmo. Za to, co pobieramy płacimy w różny sposób: czasem pieniędzmi, a czasem własnymi danymi, zgodą na oglądanie reklam lub też nieświadomym ściągnięciem szkodliwego oprogramowania, które może przejąć kontrolę nad naszym urządzeniem.
- Pamiętaj, że Internet nie zapomina. Z rozwagą zamieszczaj zdjęcia (własne i innych) na portalach społecznościowych, bądź też rozważna, gdy w inny sposób udostępniasz je znajomym. Zanim wyślesz komuś zdjęcie, na którym nie jesteś całkowicie ubrana lub, które w inny sposób może cię kompromitować, zastanów się, czy jesteś na 100% pewna, że nie utracisz nad nim kontroli. **Gdy udostępniasz cudze zdjęcia – pytaj o zgodę!**
- Poznając nowych znajomych online, bądź nieufna. Pamiętaj, że osoba po drugiej stronie nie musi być tym, za kogo się podaje. Nawet jeśli widzisz ją na wideo czacie – nie wiesz, czy wszystko, co ci mówi jest prawdą.
- Nigdy nie wyśmiewaj, nie poniżaj, nie zastraszaj nikogo online! A jeśli dzieje się tak w gronie twoich znajomych – masz obowiązek powiedzieć o tym dorosłemu, któremu ufasz!
- Jeśli w sieci spotka Cię jakaś przykrość lub ktoś będzie na Tobie wymuszał zachowania, na które nie masz ochoty, domagał się pieniędzy itp. musisz , oprosić o pomoc kogoś dorosłego rodziców, wychowawcę pedagoga/psychologa, nauczyciela lub inną zaufaną osobę

Możesz też zadzwonić na anonimowy Telefon Zaufania dla Dzieci i Młodzieży pod numer: 116 111.

Tam na pewno znajdziesz pomoc.

- Jeśli trafisz w Internecie na treści, które uznasz za podejrzane – informuj o tym natychmiast zaufanego dorosłego. Unikaj stron z treściami, budzącymi u ciebie silne emocje. Pamiętaj, że zawsze może poinformować administratora strony, że takie treści

znajdują się na tej stronie. Możesz to zrobić wykorzystując dane kontaktowe, a w wielu serwisach znajduje się przycisk zgłoszenia nadużycia, nieadekwatnych treści, treści przemocowych.

- Nie ściągać prac domowych z Internetu. To jest nie tylko zachowanie nieuczciwe, ale plagiat, a więc kradzież, czyli przestępstwo. Podobnie – nie ściągać filmów, muzyki itp. z nielegalnych źródeł. To jest ścigane prawem przestępstwo, a robiąc tak stajesz się złodziejem!
- Wykorzystując w swoich pracach domowych, referatach, prezentacjach itp. Materiały znalezione w Internecie, zawsze podaj imię i nazwisko cytowanego autora oraz link do miejsca, z którego te materiały pobrałeś.
  - Staraj się mieć dużo innych aktywności, poza obecnością online. Uprawiaj sport, czytaj książki, spotykaj się w wolnym czasie z przyjaciółmi, opiekuj się zwierzętami. Unikniesz w ten sposób zagrożenia uzależnieniem od sieci.

Sposoby postępowania w przypadku doznania aktów krzywdzenia

W przypadku gdy:

- doświadczyłaś krzywdzenia ze strony innych wychowanek lub byłaś świadkiem zachowania przemocowego, poinformuj o tym: wychowawcę, pedagoga/psychologa, nauczyciela lub inną zaufaną osobę. Twoje zgłoszenie nigdy nie zostanie zlekceważone, nie będziemy Cię oceniać. Zareagujemy niezwłocznie.

Podjmiemy działania, aby:

- zapewnić Ci bezpieczeństwo i innym osobom doznającym przemocy,
- zapewnić Ci wsparcie,
- wyjaśnić sytuację,
- ustalić dalszą ścieżkę postępowania,
- wyciągnąć konsekwencje wobec osoby/osób stosującej/cych przemoc zgodnie ze Statutem ośrodka/szkoły i przepisami prawa,
- zapewnić, aby ośrodek/szkoła był miejscem wolnym od przemocy i agresji,
- doświadczyłaś krzywdzenia ze strony dorosłego, również rodzica, opiekuna, lub byłaś świadkiem przemocy, poinformuj o tym: wychowawcę, pedagoga/psychologa, nauczyciela lub inną zaufaną osobę. Osoba, do której trafi zgłoszenie podejmie działania:

- przewidziane w regulacjach ośrodka/szkoły – Polityce ochrony małoletnich, które zapewnią Ci i innym bezpieczeństwo oraz zapobiegną dalszym niedozwolonym zachowaniom
- przewidziane przepisami prawa jak: powiadomienie Sądu, powiadomienie Policji, powiadomienie ośrodka pomocy społecznej.

Pamiętaj, jesteś chroniona prawnie przed czynami niedozwolonymi osób powyżej 17-go roku życia. Każda osoba, która podejmie się czynności niedozwolonych zostanie ukarana zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Pamiętaj, że w przypadku, gdy nie jesteś pewna czy dane zachowanie jest przemocą (także dotyczy przemocy w Internecie), czy jest zachowaniem niedozwolonym zawsze możesz podejść do pedagoga (którego gabinet znajduje się na parterze na terenie szkoły), psychologa (którego gabinet znajduje się na II piętrze, grupa II) lub innej zaufanej osoby, gdzie uzyskasz pomoc, wyjaśnienie, ustalicie dalsze działania.

Ważne jest, abyś zwróciła się do kogoś o pomoc, gdyż wtedy szybciej problem, który się pojawia, można rozwiązać! Sama problemu nie rozwiążesz!

Nie zawsze wychowawca, nauczyciel czy inny pracownik ośrodka/szkoły jest w stanie zauważyć, że w Twoim otoczeniu dzieje się coś niedobrego.

Możesz także skorzystać z pomocy pozaszkolnej.

Poniżej znajdziesz wykaz numerów telefonów, pod którymi również znajdziesz wsparcie:

- **116 111 – dostępny 24h/7 dni – Telefon Zaufania dla dzieci i młodzieży**
- **800 120 002 – dostępny 24h/7 dni – Ogólnopolskie Pogotowie Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia”**
- **22 668 70 00 – poradnia telefoniczna dla wszystkich osób pokrzywdzonych przestępstwem 7 dni w tygodniu w godz. 12:00 –18:00**
- **112 - umożliwi w sytuacji zagrożenia życia, zdrowia, mienia, środowiska, bezpieczeństwa i porządku publicznego przekazanie zgłoszenia alarmowego**
niebieskalinia@niebieskalinia.inf